ISSN 1338-9025

1635 - 1992 - 2017
25. výročie obnovenia činnosti univerzity

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS

Časopis Trnavskej univerzity v Trnave

2 | 2017

Súťaž o študentský fejtón

Udelili Cenu Antona Hajduka

Archeologičky spod vodnej hladiny

OBSAH

Pohľadom rektora 2
Na pulze univerzity 3
Čo nás teší 6
Profily osobností 10
Čas na interview 11
Zo života fakúlt 14
Ponad čas 24
Naši absolventi 26
Názory, myšlienky, informácie 27, 29
Študentské mobility .. 28
Okienko Študentskej rady TU 30

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS
časopis Trnavskej univerzity v Trnave
Číslo reg. na MK SR: EV 4665/12,
ISSN 1338-9025
Vydáva Trnavská univerzita v Trnave, Hornopotočná 23, 918 43 Trnava,
IČO 31 825 249,
č. tel.: 033/5939111
http://www.truni.sk/,
e-mail časopisu:
casopis.TU@truni.sk
Predseda redakčnej rady a zodpovedný redaktor:
prof. PhDr. Vladimír Rábik, PhD.
Členovia redakčnej rady:
doc. Mgr. Erika Juríková, PhD.
Mgr. Michaela Rušinová
doc. PhDr. Gabriela Magalová, PhD.
prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD.
Mgr. Klaudia Vidová
Mgr. Jozef Žuffa, Dr. theol.
Bc. Matej Hákač
ThLic. Mgr. Michaela Moravčíková, ThD.
PhDr. Zuzana Martinkovičová
PhDr. Henrieta Žažová, PhD.
Bc. Ľubomír Šottník
Spolupracovníci:
PhDr. Adriana Krupová
PhDr. Marián Manák, PhD.
Výkonný redaktor: Emil Borčin
Grafická úprava: Marek Petržalka
Tlač: Typi Universitatis Tyrnaviensis, vydavateľstvo TU, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity a VEDY, vydavateľstva SAV
Periodicita vydávania:
štvrťročník
Dátum vydania periodickej tlače:
máj 2017, ročník šiesty
Na 1. strane obálky:
Fotografia Michaely Šefferovej

Aký má vlastne naša univerzita...

...skutočný cieľ?
Odkrývať pravdu je základným poslaním vedy a sprostredkovať ju správne ďalším generáciám je základným poslaním učiteľa. Dobrá veda sa ambiciózne pýta na príčiny a súvislosti vecí a udalostí a na zmysel jednotlivostí i celku; nevynímajúc zmysel okamihov nášho života i jeho vlastný cieľ. Nesmie si vopred povedať, že nepôjde ďalej, ani že človeka nič neprevyšuje. Musí pripustiť všetko, čo je rozumné, a skúmať to. Veda len tak pomáha človeku premýšľať, ako sa niekam dostane, a zistiť, kým skutočne je. A treba, aby nám naozaj záležalo na študentoch ako na ľuďoch, keď absolvujú školu.

...tajný znak?
Trnavská univerzita v Trnave má od roku 1635 jednu osobitosť a dar. V slovenskom jazyku má slovo intelekt možno iniciálku I, humánnosť iniciálku H a spiritualita iniciálku S. Intelekt, humánnosť a spiritualitu pripomína známe IHS. Treba vyzdvihnúť hodnotu jezuitských princípov vzdelávania v sekularizovanom svete takým spôsobom, ktorému naši študenti a zamestnanci, i univerzity na Slovensku a v Európe, môžu porozumieť. To je dôležité, inak by tento poklad mohol byť síce sám osebe veľmi hodnotným, ale v živote málo pochopeným, či dokonca marginalizovaným v spleti relativizovaných pohľadov na vzdelávanie a vedu.

...vlastnú identitu?
Určuje nám ju najmä dvetisícročný a zhrdzavený kompas. Príklady života, slová dosť presvedčivé na to, aby prenikli cez naše tvrdé povahy a osudy. Múdrosť odlíšenia dobrého od zlého a odvaha, aby sme si to vedeli povedať. Nejaký ten tajomný zdroj životnej nádeje, ktorá nespočíva v presvedčení o svojej sile. Svetlo, v ktorom možno poznať príčiny a súvislosti. A žiadame, aby nám niekto ukázal a vysvetlil všetko o pokoji hlbiny srdca v nepokoji povrchu života a predložil jasnú predstavu o tom, kto to tu má vlastne všetko v rukách. Ak sa k tomuto priblížime, možno nájdeme a oživíme čosi veľmi dôležité – a tým je naša identita.

Študenti spoločne postavili máj

Slovenské tradície našim študentom vôbec nie sú cudzie a nehanbia sa za ne. Naposledy si tak pripomenuli tradíciu stavania mája na majálese Trnavskej univerzity. Toto študentmi organizované podujatie sa konalo 2. mája v Študentskom domove Petra Pázmaňa. Podujatie otvoril rektor Trnavskej univerzity prof. Marek Šmid krátkym príhovorom, v ktorom vyjadril radosť nad bohatým študentským životom. Hneď potom nasledoval hlavný bod programu, a to postavenie mája. Pre študentov bol prichystaný aj bohatý program v podobe tvorivých dielní, spoločenských hier, burzy kníh a spoločného opekania. Príjemnú atmosféru slnečného jarného dňa dotvárala cimbalová skupina mladých talentovaných študentov banskobystrického konzervatória a trnavská skupina Stolen Street. Ako úplne vyvrcholenie podujatia bola párty s naším študentom, aktívnym DJ. Študentom sa majáles veľmi páčil, čo bolo cítiť na uvoľnenej atmosfére celého podujatia.

Cenu Antona Hajduka v roku 2017 udelili trom významným vedcom

V roku 25. výročia obnovenia činnosti Trnavskej univerzity v Trnave prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD., rektor Trnavskej univerzity v Trnave, udelil na slávnostnej akadémii, ktorá sa konala 3. mája 2017, Cenu Antona Hajduka za tvorivú činnosť trom významným vedcom pôsobiacim na fakultách univerzity – prof. ThDr. Ladislavovi Csontosovi SJ, PhD. (Teologická fakulta TU), prof. PhDr. Gustávovi Dianiškovi, CSc. (Právnická fakulta TU) a prof. MUDr. Martinovi Rusnákovi, CSc. (Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce TU). K udeleniu tohto ocenenia im srdečne blahoželáme a prinášame ich stručné vedecké profily:

Prof. ThDr. Ladislav Csontos SJ, PhD., sa odborne venuje kresťanskej filozofii, antropológii, ako aj teologickým otázkam s premostením do pastorácie. Pod jeho vedením sa na teologickej fakulte uskutočnil podstatný sociologický výskum o religiozite katolíkov na Slovensku, ktorý je unikátny svojho druhu. Ako jeden z prvých sa venoval vedeckým otázkam pastorácie rozvedených a znovuzosobášených veriacich a v súčasnosti je vedúcim grantu APVV „Pro family“, ktorý sme získali ako vôbec prvá teologická fakulta na Slovensku. Jeho vedecké, ako aj popularizačné výstupy z oblasti pastorácie a teológie v kresťanských aj v sekulárnych médiách sú vysoko oceňované. Jeho publikačné výstupy sú známe nielen na Slovensku, ale aj v Čechách a Poľsku. Je autorom viacerých cenných monografických výstupov v slovenskom, ako aj v anglickom jazyku.

Prof. PhDr. Gustáv Dianiška, CSc., je vysokoškolský profesor na právnickej fakulte. Je vedecko-pedagogickým pracovníkom spoločenskovedného zamerania v odbore „psychológia“. Popri svojej vynikajúcej vedeckej práci je všeobecne uznávaný ako výborný pedagóg. Profesor Dianiška má široký vedecký záber, venuje sa psychológii, forenznej psychológii, kriminológii a penológii. Najvýznamnejším výsledkom jeho doterajšej profesijnej činnosti je založenie trnavskej kriminologickej školy, ktorá má silný multidisciplinárny základ a nasledovníkov.

Prof. MUDr. Martin Rusnák, CSc. – jeho počiatočná orientácia vo vede a výskume bola spätá s klinickým pôsobením v oblasti funkčných vyšetrení pľúc a srdca. Z tejto oblasti publikoval najmä výsledky skúmania využitia počítačov pri analýze krivky úsilného výdychu či interpretácie EKG. Zároveň sa zaoberal využívaním počítačov v klinickej praxi. V tomto období sa začal zaoberať aj otázkami verejného zdravotníctva a publikoval doma i v zahraničí správy z modelovania zdravotníckych systémov. Postupne sa stále viac orientoval na problematiku výskytu ochorení v populácii a publikoval modely, ktoré na základe poznania úmrtnosti odhadovali celkovú záťaž obyvateľstva ochoreniami. Tieto výskumné záujmy ho viedli stále viac k epidemiológii chronických ochorení. S tímom kolegov sa venoval vývoju registrov závažných ochorení na Slovensku, publikoval výsledky z ustanoveného registra reumatoidnej artritídy a tiež prvú správu o výskyte juvenilného diabetu u detí na Slovensku. Po roku 1997 sa pozornosť prof. Rusnáka zamerala na kvalitu starostlivosti o pacientov s ťažkým úrazom mozgu. Projekt podporila Rakúska národná banka s cieľom zmapovať výsledky starostlivosti o takéhoto pacienta v nemocniciach v Rakúsku a zaviesť guidelines pre správnu klinickú prax. Výsledky tohto projektu boli publikované v zahraničných časopisoch a stretli sa s pomerne veľkým záujmom vo forme citácií. Výsledkom boli ďalšie granty a pokračovanie výskumu v tejto oblasti, čo pokračuje až dodnes.
Celkový počet publikácií prof. Rusnáka v domácich a zahraničných odborných periodikách presahuje 100, počet citácií je viac ako 300. Spomedzi významných časopisov uverejnil práce v Nature Reviews of Neurology, čo je jeden z časopisov Nature, v Lancet Public Health i v Journal of Neurotrauma. Pre študentov a záujemcov o bioštatistiku napísal spolu s kolegami monografiu, ktorá bola preložená aj do srbského jazyka. Taktiež sa podieľal na uverejnení monografie, ktorá sprístupňuje postupy štatistiky zdravia. Podieľal sa aj na príprave príručky, ktorá pomôže zorientovať sa v legislatíve verejného zdravotníctva (Benedikovičová and Rusnák, 2014). Vytvoril web stránku (http://rusnak.truni.sk), na ktorej uverejňuje svoje prednášky pre študentov vo forme webcastov.

A. K.
Foto: Mário Dobšovič

Slávnostná akadémia pri príležitosti udelenia Ceny A. Hajduka

Tohtoroční laureáti Ceny Antona Hajduka – sprava prof. Ladislav Csontos SJ, prof. Gustáv Dianiška a prof. Martin Rusnák

NAŠA ANKETA

Čo čítajú členovia redakčnej rady?

ThLic. Mgr. Michaela Moravčíková, Th.D., Právnická fakulta TU
Román Dvarca (New Delhi : Fingerprint, 2016) Madhava Mathura je temnou satirou, zobrazujúcou krajinu Dvarca na začiatku 22. storočia. Vládne tu jediné štátne náboženstvo Navmarg a každý, kto k nemu neprináleží, predstavuje hrozbu. O šťastie krajiny sa stará aj hlavný hrdina Gandharva, vlastenecký a zbožný byrokrat na ministerstve spásy, ktorý tvrdo pracuje najmä na svojom vlastnom postavení. Jedného dňa sa ale rutina skončí... Kniha nás núti premýšľať nad nebezpečenstvom opísaným už Orwellom v jeho románe 1984, ale omnoho novším spôsobom.

PhDr. Zuzana Martinkovičová, Univerzitná knižnica TU
Čo je dôležité v živote? Zdravie? Peniaze? Rodina? Kariéra? Škandinávske krajiny v tom majú jasno: Hygge alebo nachádzanie radosti a spokojnosti v každodenných maličkostiach, z ktorých sa skladá život, ale aj porozumenie a úcta k iným, súzvuk s prírodou, pohoda a priateľstvo. Základom je pohodlné kreslo, lahodný nápoj a kniha autorky Luise Thomson Brits: Kniha o Hygge.

Prof. PhDr. Vladimír Rábik, PhD., Filozofická fakulta TU
Pre milovníkov historickej literatúry, ktorá viac ako faktografiu ponúka cez kuchyňu a stravovanie pohľad do málo známeho zákulisia života šľachtických dvorov na hradoch na našom území, je celkom určite zaujímavým a pútavým čítaním kniha Diany Duchoňovej a Tünde Lengyelovej Hradné kuchyne a šľachtické stravovanie v ranom novoveku (2016). Kniha určite prekračuje rámec odbornej práce a čitateľsky veľmi príťažlivým spôsobom a ukážkami dobových receptov kuchárskych kníh ukazuje, že v ľudskom živote nielen láska prechádza cez žalúdok...

Doc. PhDr. Gabriela Magalová, PhD., Pedagogická fakulta TU
Ak si chcete prečítať kvalitný text slovenskej autorky, ktorý má (okrem iného) príchuť „odhalenia tajomstva“ o osobnosti našich literárnych dejín – františkánovi Rudolfovi Dilongovi, siahnite po knihe jeho

Pocta Silvestrovi Krčmérymu

V máji sme si na Trnavskej univerzite pripomenuli život a dielo čestného doktora Trnavskej univerzity Silvestra Krčméryho v spomienkovom podujatí nazvanom Pravdou proti moci – pocta Silvestrovi Krčmérymu.
V diskusii na tohto významného predstaviteľa katolíckeho disentu spomínali jeho priatelia a príbuzní František Mikloško, Vladimír Krčméry, Marek Šmid, František Neupauer a moderátor Bohumil Chmelík. Podujatie zároveň poskytlo príležitosť pripomenúť si smutné obdobie slovenských dejín 20. storočia, počas ktorého boli občania postihovaní a väznení za svoje názory, prostredníctvom historického zamyslenia Dr. Pavla Jakubčina z Katedry histórie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity.

Zuzana Martinkovičová

Na Silvestra Krčméryho spomínali (zľava) František Mikloško, Marek Šmid, Bohumil Chmelík, František Neupauer a Vladimír Krčméry. Foto: Stanislav Šišulák

Udialo sa v univerzitnej knižnici

...14. marca predstavili Dr. Branislav Matoušek a prof. Bohumil Chmelík bibliografiu diel Hadriána M. Radvániho.
...15. marca sa konala výstava kníh vydavateľstva Portál a publikáciu Inkluzivní pedagogika prezentovala prof. Blanka Kudláčová.
... 16. marca sa večer v knižnici už štvrtýkrát niesol v znamení kávy. Hostia večera: majiteľka Fefe café Petra Malovcová a barista Šimon Janík.
...3. apríla sa rozprávalo o práci v prekladateľskej spoločnosti i o jazykovej kultúre prekladateľa.
...27. apríla sa vyhodnotila súťaž Fejtón 2017.
...4. mája v knižnici debatovali o písaní a literatúre štipendisti Literárneho informačného centra z krajín V4 Jana Beňová a Zuska Kepplová zo Slovenska, Irena Šťastná z Čiech, Szczerek Ziemovit z Poľska a Zsigmond Kassai z Maďarska.

Z. M.

Z prezentácie bibliografie diel Hadriána M. Radvániho

Z histórie našich susedov

Poľsku a jednej z neprehliadnuteľných udalostí jeho dejín patrilo v poradí už tretie podujatie z cyklu Naši susedia – naši priatelia, ktorý Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave organizuje pri príležitosti 350. výročia založenia Právnickej fakulty historickej Trnavskej univerzity a 25. výročia obnovenia Trnavskej univerzity v Trnave. Témy podujatí sú zamerané na právne, spoločenské a politické medzníky v dejinách krajín susediacich so Slovenskou republikou.

Sprievodnú výstavu Varšavské povstanie vo foyeri fakulty otvoril prvý radca veľvyslanectva Poľskej republiky v SR Piotr Samerek. V následnej prednáške ponúkol svoj pohľad na poľsko-slovenské vzťahy v priebehu dejín. Zaujal nielen skutočnosťami, ktoré sa týkali Jagelonskej a Trnavskej univerzity, ale aj fenoménu hôr, Goralov či obrazu Slovákov v poľskej literatúre. Dotkol sa taktiež analógií Slovenského národného povstania a Varšavského povstania. Agata Matysiok z Opolskej univerzity detailne aj prostredníctvom mediálnych vstupov priblížila vznik, priebeh a význam Varšavského povstania z roku 1944. O dejinách Poľska od roku 1945 po súčasnosť hovoril Pawel Ukielski, zástupca riaditeľa Múzea Varšavského povstania vo Varšave. Podujatie otvorilo jednu z ďalších oblastí histórie a umožnilo študentom hlbšie sa zamyslieť nad súvislosťami histórie a práva.

Prednáša Piotr Samerek. Foto: František Hanušiak

◈◈◈

Ďalším v sérii cyklu vedeckých podujatí Naši susedia – naši priatelia bolo vedecké kolokvium s medzinárodnou účasťou pod názvom Gulag, organizované v spolupráci s Maďarským kultúrnym inštitútom v Bratislave 22. marca 2017 na pôde Právnickej fakulty TU. Predchádzalo mu sprístupnenie výstavy Gulag – Maďari v táboroch Sovietskeho zväzu 1944 – 1946. Vo foyeri fakulty ju krátkym príhovorom otvoril Dr. Imre Molnár, riaditeľ Maďarského kultúrneho inštitútu v Bratislave, spoločne s dekankou PF TU doc. JUDr. Mgr. A. Olšovskou, PhD. Kolokvium následne pokračovalo úvodným slovom Dr. I. Molnára a prednáškami publicistu Ing. Petra Juščáka o histórii gulagov, ich organizácii a právnických súvislostiach ich vzniku, o ich existencii i zániku, a najmä o okolnostiach odvlečenia obetí vtedajšieho režimu. Pripomenul i konkrétne osudy ľudí a ich odkazy pre dnešok. Autorovo erudované a senzitívne zasvätenie do problematiky podnietilo živú diskusiu so študentmi.

Michaela Moravčíková

Experti na podvodnú archeológiu

V slovinskom meste Vrhnika sa 21. a 22. 4. 2017 konalo medzinárodné stretnutie expertov, ktoré sa venovalo problematike archeológie pod vodou. Okrúhly stôl, prednášky i sprievodné akcie organizoval Zavod za Podvodno Arheologijo Ljubljana (ZAPA), s ktorým Trnavská univerzita v Trnave a Archeologický ústav SAV podpísali v decembri 2016 dohodu o spolupráci. Súčasťou podujatia bol okrúhly stôl na tri témy: Archeológia pod vodou vo vnútrozemí, Ochrana a manažment archeologických lokalít pod vodnou hladinou a Prezentácia a zachovanie kultúrneho dedičstva pod vodou. Samostatnou časťou programu bolo potápanie v lokalite Ribniki na Verdu (depozitár dendrochronologických vzoriek) a v rieke Ljubljanica, na mieste nálezu rímskej lode. Na podujatí sa zúčastnili aj členky slovenského tímu pre archeológiu pod vodou Miroslava Daňová (Katedra klasickej archeológie FF TU), Klaudia Daňová (Archeologický ústav SAV) a Jana Stehlíková (Zavod za Podvodno Arheologijo, Slovinsko) a študent Katedry klasickej archeológie FF TU Ladislav Duranka.

Miroslava Daňová

NAŠA ANKETA

legitímnej vnučky a spisovateľky Denisy Fulmekovej, Konvália (2016). Nesklame vás... Príbeh je vyrozprávaný dokumentaristicky, neponúka ani pátos a ani glorifikáciu. Určite však nájdete ojedinelý text s príchuťou človečiny i s jemným nánosom humoru (či nostalgie).

Bc. Ľubomír Šottník,
študent sociológie, Filozofická fakulta TU
Ako ideálne letné čítanie odporúčam trojdielnu sériu Prvý zákon od britského autora Joea Abercrombieho. Autor neskrýva inšpiráciu velikánmi fantastickej literatúry, a možno práve táto autorská úprimnosť robí z jeho kníh potrebné osvieženie modernej fantastickej literatúry. Knihy sú napísané hravým, nenáročným, no zároveň autorsky vycibreným štýlom. Za veľkú prednosť považujem špičkovú charakterizáciu hlavných postáv (inkvizítor Glokta sa okamžite stane vaším favoritom). Aj keď ide o nenáročné čítanie, knihy v žiadnom prípade nie sú obsahovo plytké. Skôr naopak, séria čitateľa miestami prekvapí svojou myšlienkovou hĺbkou a bohato opísanou mytológiou sveta.

Prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD.,
Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce TU
So záujmom som dočítal román Tantalópolis, ktorého autorom je Peter Macsovszky, rodák z Nových Zámkov (1966), spisovateľ píšuci v slovenskom i maďarskom jazyku. Ústrednou postavou je maďarský Slovák Szoborkay (s autobiografickými prvkami), ktorý sa presťahuje do brazílskeho mesta Tantalópolis, kde vedecky pôsobí. Prezradím, že hrdina románu spozná, že brazílske mesto je stav, stav duše. Postmoderný román je ovenčený cenou Anasoft litera. Odporúčam prečítať.

Mgr. Klaudia Vidová,
interná doktorandka, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce TU
Ak budete mať chuť oddýchnuť si v lete od odbornej literatúry a radi si občas prečítate nejaký ten historický román, odporúčam vám jednoznačne knihu Elizabeth Gilbertovej, Podstata všetkých vecí. Príbeh sa odohráva v 18. storočí, jeho hlavnou postavou je vedkyňa a botanička Alma, ktorá sa snaží pochopiť podstatu evolúcie a celého bytia. Okrem romantickej zápletky nájdete v príbehu aj množstvo krásnych myšlienok, filozofických úvah, no taktiež vedeckých a historických faktov. Želám vám príjemné čítanie.

Nadviazali sme spoluprácu s jezuitskou vysokou školou v Káthmandu

V dňoch 22. – 28. novembra 2016 sa delegácia zástupcov Trnavskej univerzity v Trnave v zložení Viera Peterková (prorektorka pre vzdelávanie), Šimon Marinčák (prorektor pre vonkajšie a zahraničné vzťahy), Zuzana Kráľová (vedúca špecifického pracoviska v Keni) a Martin Šarkan (prodekan pre vzdelávanie Teologickej fakulty TU) zúčastnila na expedícii do hlavného mesta Nepálu Káthmandu, na St. Xavier's College. Hlavným cieľom cesty bolo nielen podpísať dohodu o spolupráci, ale tiež hľadať konkrétne spôsoby, akými by táto spolupráca mohla reálne prebiehať.

Nepál je zaiste veľmi exotická krajina, a hoci patrí medzi turisticky najvyťaženejšie krajiny sveta, v našich podmienkach o nej nemáme veľa informácií. Aj preto našu cestu sprevádzali pocity zvedavosti, ale aj vzrušenia z nastávajúcich zážitkov. Prvé stretnutie s miestnym koloritom bolo očarujúce. Po absolvovaní vízových formalít sme sa stretli s priateľmi, ktorí nás čakali na letisku. Chvíľu nám trvalo, kým sme si zvykli na neobvyklý časový posun: štyri a trištvrte hodiny napred.

Po takmer celonočnom odpočinku už v pohodlnej posteli sme sa stretli s prezidentom (rektorom) školy, jezuitským pátrom Jiju Varghesem a absolvovali sme prehliadku celej budovy a priľahlých priestorov, na ktorej nás sprevádzal ďalší jezuitský páter Jomon Jose, ktorý zastáva funkciu paralelnú s naším prorektorom pre zahraničie. Treba povedať, že škola je po technickej stránke vybavená viac než dobre, pokojne by mohla konkurovať ktorejkoľvek vysokej škole na Slovensku. Má veľmi dobré technické a laboratórne zázemie, ktoré sa neustále aktualizuje v súlade s vývojom vedy a techniky vo svete.

Ďalším krásnym zážitkom bol obed. Konal sa v školskej „kantíne", ktorá sa nachádza na streche hlavnej školskej budovy (je otvorená) a je z nej nádherný výhľad na časť Káthmandu. Miestni kuchári sa vynasnažili pripraviť nám veľké množstvo miestnych špecialít. Výber bol široký, farby pestré a chute rozmanité: siahali od jemne pikantných cez dosť pikantné až po priam neskutočne pikantné varianty. Každé jedlo však vynikalo dokonalosťou a vyváženosťou chutí.

Podvečer sme navštívili dve sociálne centrá: Nakhipot a Jawalakhel, kde sú ubytované siroty, ktoré stratili svojich rodičov pri zemetrasení v roku 2015. Tak chlapci, ako aj dievčatá pre nás pripravili nádherný kultúrny program, plný spevu, hudby a tanca. Všetkým deťom sme sa za ich program odvďačili množstvom sladkostí.

Veľký deň v Káthmandu – konal sa mini-maratón

Priateľské stretnutie s prezidentom (rektorom) St. Xavier's College, jezuitským pátrom Jiju Varghesem

Druhý deň bol v znamení prednášok. Vo veľkej aule sa sústredili študenti, všetci jednotne oblečení. Najprv boli členovia našej delegácie oficiálne privítaní rektorom školy, potom študentov a profesorov pozdravil úvodným príhovorom prorektor Š. Marinčák a po ňom predstavila prorektorka V. Peterková školský systém na Slovensku. Následne sa paralelne konali tri odborné prednášky, ktoré pre študentov a pedagógov jednotlivých odborov viedli V. Peterková, Z. Kráľová a M. Šarkan. Absolvovali sme aj exkurziu do Godavari, kde sa jezuitská škola zrodila a odkiaľ sa rozšírila aj do Káthmandu. Po prehliadke priestorov, dosť poškodených zemetrasením, sme navštívili miestny Ashram, miesto, kde robia jezuiti svoje duchovné cvičenia. Súčasťou programu bola aj návšteva útulku pre deti postihnuté HIV, ako aj návšteva miestnej rodiny brahmanskej kasty.

Zaujímavosťou, ktorá nás upútala už pri pristávaní lietadla na letisku v Káthmandu, bola skutočnosť, že v hlavnom meste Nepálu neexistuje pouličné osvetlenie. Po zotmení zavládne v celom meste tma, prerušovaná len zábleskmi reflektorov okoloidúcich áut, prípadne svetlami prichádzajúcimi z budhistických svätýň, roztrúsených popri cestách.

Večera s miestnou komunitou v Godavari bola ďalším zo zážitkov, ktoré sa natrvalo vrývajú do pamäti. Pomohli tomu nielen grilované špeciality, ale aj to, že s nami stolovali priatelia, ktorí sa práve vrátili z „treku" v Himalájach.

Sobota je v Nepále jediným voľným dňom v týždni. Bol to veľký deň, keď sa konal mini-maratón, výťažok ktorého sa použil na výstavbu ďalších škôl v zemetrasením postihnutých oblastiach. Štartovaciu pásku prestrihol Š. Marinčák, ktorý maratón aj odštartoval, a priebeh maratónu sledovala Z. Kráľová, ktorá ho po časti trasy aj prešla. Po maratóne členov delegácie čakala prehliadka Káthmandu a navštívili sme aj tzv. Opičí chrám.

Nedeľa, posledný deň nášho pobytu, už nepriniesla veľa oficialít. Dôležitým bolo stretnutie Z. Kráľovej s centrom pomoci postihnutým oblastiam, kde sa koordinuje obnovovateľská činnosť zničených oblastí. Na záver nás čakala ešte návšteva odľahlého budhistického kláštora, odkiaľ mohol byť – nebyť zamračeného počasia – nádherný výhľad na Himaláje.

Na našej pracovnej ceste sa podarilo dosiahnuť niekoľko výsledkov. V prvom rade bola podpísaná obojstranná dohoda o spolupráci. Je na nej zaujímavé to, že Trnavská univerzita v Trnave sa tak stala jedinou inštitúciou na Slovensku, ktorá spolupracuje s vysokou školou v Nepále. St. Xavier's College z európskych krajín spolupracuje už len s Fínskom. Pre

nepálsku stranu sú zaujímavé doškoľovacie pobyty ich pedagógov, ale aj študentov na Trnavskej univerzite, pre našich pedagógov je určite zaujímavou možnosť učiť v Káthmandu, a pre študentov možnosť stáží, ale aj dobrovoľníckej práce v postihnutých oblastiach.
Naša univerzita sa hrdí svojimi koreňmi, ktoré majú počiatok v jezuitskej pedagogike. Tá sa dnes často považuje za prekonanú, nepotrebnú a zastaranú. Keď však pozrieme na príklad z praxe, aký predstavuje jezuitská vysoká škola v Káthmandu (ktorá, mimochodom, je považovaná za najprestížnejšiu školu v hlavnom meste), kde sa trom jezuitským pátrom podarilo vybudovať a udržiavať školu, na ktorú sa hlási ročne 2 000 žiadateľov, pričom prijať môžu len 300, kde 98 percent učiteľov aj študentov sa hlási k budhizmu a islamu, potom treba uznať, že v týchto podmienkach sa jezuitské školstvo ukázalo viac než životaschopné, moderné a stále aktuálne. Za zamyslenie stojí aj uvedomenie si, kde sa dnes nachádza školstvo a vzdelanosť na Slovensku. Ukazuje sa, že naše hlásenie sa k jezuitským koreňom sa v tomto svetle môže ukázať ako jedinečný zdroj vnútornej sily prekonať zdanlivo

St. Xavier's College v Káthmandu

neprekonateľné, a aj v tvrdej konkurencii ostatných vzdelávacích inštitúcií môže Slovensku ponúknuť jedinečné vzdelanie, ktoré, hoc oslavuje takmer 400 rokov od svojho vzniku, stále dokáže zmeniť svet.

Šimon Marinčák,
prorektor pre vonkajšie a zahraničné vzťahy TU

Spoznali sme jedinečné praktiky negociácií

Súťažili sme vo vyjednávaní medzinárodných zmlúv...

V dňoch 10. – 13. marca sme sa zúčastnili na medzinárodnej súťaži vo vyjednávaní medzinárodných zmlúv v írskom meste Maynooth – ELSA Maynooth International Negotiation Competition 2017. Témou zápolenia bolo vyjednávanie medzinárodnej zmluvy a jej podmienok medzi dvoma stranami. Pred začatím negociácií boli súťažiacim poskytnuté všeobecné informácie, na ktorých mali postaviť svoje argumenty. Každý z tímov zároveň dostal tajnú informáciu, ktorá nebola prístupná druhému tímu.
Boli sme milo prekvapení, že súťažili kolektívy z celého sveta. Dovedna ich bolo deväťnásť, pričom väčšinu tvorili tímy z Indie. Ďalšie boli napríklad z takých krajín ako USA, Francúzsko, Holandsko, Belgicko alebo Španielsko. Každý tím na začiatku vyjednávania predstavil svoju stratégiu dvom sudcom, nasledovalo vlastné vyjednávanie, v ktorom bolo potrebné pracovať tímovo, pohotovo reagovať na argumenty protistrany a snažiť sa s druhou stranou dohodnúť na znení zmluvy a jej podmienkach. Po vyjednávaní sa každý tím opäť stretol so sudcami, ktorí mu poskytli objektívny ohlas a poukázali na silné i slabé stránky prejavu prezentovaného počas vyjednávania.

Po skončení náročného vyjednávania sme spolu s ostatnými účastníkmi mali možnosť navštíviť hlavné mesto Írska Dublin, kde nám organizátori prostredníctvom sprievodcu priblížili históriu mesta a samotného Írska. V nasledujúci deň sa uskutočnilo veľké finále. Víťazom sa stal tím z USA, ktorý predviedol úžasné schopnosti z oblasti negociácie. Súťaž bola zavŕšená galavečerom.
Okrem zaujímavých zážitkov a nových priateľstiev so študentmi z celého sveta sme si odniesli aj mnoho odborných skúseností. Tie sme nadobudli vďaka výbornej práci sudcov, ktorí podrobne sledovali naše prejavy a poskytli nám neoceniteľné rady. Zároveň nám veľmi pomohlo sledovanie ostatných kolektívov – najmä tímy z USA a Španielska vo veľkom finále predviedli jedinečné praktiky negociácií. Takisto sme v súťaži mali možnosť spoznať taktiky negociácií rôznych kultúr sveta. Touto cestou by sme sa chceli poďakovať našej právnickej fakulte, ktorá nám vo všetkých smeroch veľmi pomohla. Na záver by sme chceli apelovať na všetkých ďalších študentov, ktorí by mali záujem či možnosť zúčastniť sa na akejkoľvek medzinárodnej súťaži, aby neváhali, aby spravili ten prvý krok – a prihlásili sa.

Filip Fabian, Katarína Močková
Foto: K. Močková

P. Michalovič o interpretácii umeleckého diela

(Postrehy maturantky k prednáške)

Katedra filozofie FF TU pripravila začiatkom apríla v rámci svojich pravidelných hosťovských podujatí prednášku prof. PhDr. Petra Michaloviča, CSc., pôsobiaceho na Katedre estetiky Filozofickej fakulty Univerzity Komenského a Filmovej a televíznej fakulte VŠMU. Prednáška nebola len spestrením odborných tém prednášaných na fakulte, ale zároveň aj pilotným podujatím katedry pripomínajúcej si 25. výročie obnovenia univerzity prostredníctvom pozývania a hosťovania jej bývalých pedagógov, ktoré vyvrcholí už tradičným alumni stretnutím v novembri tohto roka. Profesor Michalovič pôsobil na tunajšej katedre filozofie takmer od jej začiatku až do roku 2005 a patril medzi nezabudnuteľných kantorov tejto fázy života fakulty. Prednáška okrem jeho popularity zároveň dokumentovala prepojenosť a blízkosť humanitných odborov na našej fakulte, kde v takmer do posledného miesta zaplnenej posluchárni medzi študentmi filozofie, dejín a teórie umenia, etiky a klasických jazykov bolo vidieť nielen súčasných študentov, ale aj bývalých žiakov profesora, kolegov, či dokonca možno aj nádejných poslucháčov z radov maturantov stredných škôl. Skrátený postreh jednej z nich, ***Lucie Malinovej****, najlepšie dokumentuje dojmy z podujatia:*

Profesor Peter Michalovič

„Prof. Michalovič je známy svojou notorickou potrebou neustále čítať, čo bolo prísľubom pútavej a erudovanej prednášky. Prednáška na tému interpretácie umeleckého diela bola pútavá, vtipná a zrozumiteľná aj pre laika v oblasti umenia a architektúry. Do prednáškovej sály som vchádzala s napätím a strachom, že s obmedzeným prehľadom v oblasti kunsthistórie a estetiky bude pre mňa prednáška príliš ťažko „stráviteľnou“. Preto som bola milo prekvapená prejavom, ktorým prof. Michalovič dokázal podávať fakty z oblasti výtvarného umenia, hudby, literatúry ... Spôsob, akým vysvetľoval historický vývin interpretácie, umožňoval poslucháčovi preniknúť do problematiky a uvedomiť si, že interpretácia po mnohé storočia vôbec nebola samozrejmosťou, s akou ju prijímame dnes. Až do 18. storočia sa filozofia zaoberala hlavne otázkou, ako vyjadriť objektívnu hodnotu umeleckého diela, a otázkou estetických súdov. V 20. storočí sa pozornosť umenovedy a recipientov artefaktu presúva k interpretácii umeleckého diela. Prof. Michalovič zdôraznil, že prvým filozofom, ktorý bol citlivý na svojich predchodcov a mal potrebu uviesť, že tie-ktoré myšlienky nepatria jemu, bol Martin Heidegger. Môžeme to vidieť na jeho prednáškach o Nietzschem a v jeho kongeniálnych interpretáciách zlomkov predsokratovcov. Tento posun k interpretácii je možné sledovať i v umení. Kritika začína posudzovať samotné interpretácie a rozlišuje medzi predlohou a jej prevedením. Takýmto spôsobom v umení vzniká otázka, akým spôsobom správne interpretovať dielo: či exegézou, ktorá sa snaží vyjasniť zmysel umeleckého diela, alebo analýzou, ktorá sa drží predpokladu, že nie je dôležité to, čo dielo hovorí, ale ako to hovorí. Počas celej prednášky som mala intenzívny pocit dôležitosti potreby interpretácie, ktorý som si nikdy predtým natoľko neuvedomovala. Hudba, tanec, maľby, literatúra... Všetky spôsoby umenia ponúkajú človeku množstvo rôznych vysvetlení, rôznych spôsobov pochopenia diela. Práve táto nemožnosť presne určiť jasný cieľ autora v nás vyvoláva záujem o umenie. To je presne to, čo pozorovateľa strhne, pripúta jeho pozornosť a núti ho chcieť pochopiť autorov úmysel.

Až do prednášky prof. Michaloviča som si nebola schopná uvedomiť hodnotu umeleckého diela, a to ani ako autorka vlastných textov. K umeniu som mala vždy pozitívny vzťah, no nemala som pocit, že dokážem preniknúť do jeho hĺbky, skutočne ho pochopiť a vychutnať si jeho estetickú hodnotu. Teraz mám však chuť pozrieť na umelecké dielo novým pohľadom a podrobiť ho kritickej analýze s víziou dospieť k vlastnej interpretácii. A to je možno cieľom: začať čítať, vnímať, počúvať, mať otvorené oči a myslieť ...“

Andrej Démuth,
Katedra filozofie FF TU

Lucia Malinová,
maturantka z Gymnázia
Pierra de Coubertina v Piešťanoch

Ako som sa na tri hodiny stal učiteľom

Filozofická fakulta TU v spolupráci so Študentskou radou TU začala tento semester spoločný projekt zameraný na zvýšenie povedomia o našej fakulte, ale aj o celej univerzite medzi trnavskými stredoškolákmi. Nešlo len o to informovať o možnostiach štúdia na Trnavskej univerzite, ale poskytnúť aj nejakú pridanú hodnotu – napríklad zaujímavú prednášku ako ukážku toho, aké vedomosti môže mladý človek získať štúdiom na našej škole.

Ponuku zúčastniť sa na tomto projekte som dostal dva dni pred jeho začiatkom, teda rýchlo a nečakane. O pripravovanom projekte som vedel, no nepočítal som s tým, že sa stanem aj jeho aktérom. Ponuku som bez váhania prijal aj napriek tomu, že mi v danej oblasti chýbali akékoľvek skúsenosti.

V pondelok 3. a utorok 4. apríla som sa na tri vyučovacie hodiny stal učiteľom dejepisu na Strednej zdravotníckej škole v Trnave. Študentov som najprv informoval o možnostiach štú-

dia i o celkovom odkaze a dôležitosti našej univerzity, a potom som im prednášal na vysoko aktuálnu tému, a to o spojitosti medzi súčasnými extrémistickými hnutiami a praktikami nacistického Nemecka. Počas prednášky mi v hlave vírilo množstvo myšlienok, či sa to týkalo mojej témy, respektíve stavu nášho vzdelávacieho systému, no na pozadí všetkých týchto myšlienok, či už pozitívnych, alebo negatívnych, pretrvávali veľmi dobré pocity, blížiace sa až k stavu spokojnosti. Skoro som neveril, ako dobre som sa v tejto pozícii cítil a ako ma prednášanie bavilo. O to viac, že študenti sa aktívne zapájali do debaty. Na to, že som za školskou katedrou strávil krátky čas, išlo o veľmi obohacujúcu skúsenosť. Najviac sa asi zmenil môj pohľad na vyučujúcich. Vždy som k tomuto povolaniu vzhliadal s veľkou dávkou rešpektu, no po tejto skúsenosti moje sympatie a uznanie vzrástli. Za krátky čas strávený medzi študentmi či z rozhovorov s vyučujúcimi som pochopil, ako veľmi je táto práca psychicky náročná. Nálady študentov, časová tieseň či byrokratická kanonáda zo strany úradov sú zlomové body, ktoré môžu v priebehu jedného okamihu zmeniť motivujúcu a osobnostne napĺňajúcu prácu na deprimujúce povolanie.

Za katedrou plynie čas dvakrát rýchlejšie. Jedna vyučovacia hodina ubehla ako voda. To, čo je pre študenta často nekončiace utrpenie, je pre učiteľa nebezpečne rýchlo ubiehajúci čas, počas ktorého musí všeličo stihnúť. Ani ja som nestihol všetko, čo som si naplánoval, a pritom som sa obával, že skončím za dvadsať minút – a potom nastane trápne ticho.

Veľký vplyv na moju pozitívnu skúsenosť mali hlavne študenti. Tí veľmi radi rozprávali o svojich názoroch, aj keď im trochu trvalo, kým sa osmelili. Miestami som mal pocit, že sa za svoje názory hanbia, čo ma nepotešilo. Prednášku som viedol viac ako diskusiu, v ktorej sa mohli úplne otvorene vyjadriť o preberanej téme. Nepotešilo ma, pravda, že vo všetkých triedach vládol absolútny pesimizmus. Aj ja veľmi dobre vidím, že v našej krajine vládne celospoločenská depresia a úpadok viery v budúcnosť, no nečakal som, že sa s takýmito názormi stretnem u sedemnásť- a osemnásťročných ľudí. Otvorene hovorili o nespravodlivosti, korupcii či bezpráví v našej spoločnosti. Na otázku, kto si myslí, že spoločnosť sa vyvíja zlým smerom, vystrelili všetky ruky hore.

V rámci mojej témy o extrémizme som sa nemohol vyhnúť

prekvapeniu minuloročných volieb – politickým subjektom Sme rodina a ĽSNS. Študentom vo všetkých triedach prišlo mimoriadne vtipné to, že väčšina prvovoličiek dala hlas Borisovi Kollárovi. Na otázku, či im je Boris Kollár niečím sympatický a voliteľný, všetci odpovedali negatívne. V jednej triede sme dospeli k vtipnému (a možno pravdivému záveru), že Boris Kollár zrejme zaujal toľko voličiek vďaka jeho početnej rodine. Prekvapenie prišlo pri debate o ĽSNS. Študenti reagovali pragmaticky, vecne opísali, prečo táto strana získala takú podporu mladých ľudí, no sami neboli úplne presvedčení, či by ju volili. Aj napriek tomu sa v každej triede našli hlasné názory na rómsku problematiku a s ňou spojenú sociálnu nespravodlivosť.

V každej triede som si urobil krátky mediálny prieskum, z ktorého vysvitlo, že len minimum študentov sleduje večerné správy alebo číta správy na internete. Ako hlavný zdroj informácií označili sociálne siete, na ktorých sledujú zopár mediálnych zdrojov (prekvapivo vysokú popularitu mali Aktuality.sk a Sme.sk).

Môj príspevok ukončím jedným odporúčaním a jednou prosbou: Ak budete mať niekedy príležitosť prednášať, neváhajte a využite ju. Nenechajte sa odstrašiť tým, že nemáte skúsenosti – každý musí nejako začať. A čo sa týka mojej prosby, začnite si viac vážiť učiteľov. Ak máte medzi svojimi známymi učiteľa či študenta pedagogickej fakulty, povedzte im, že si vážite, čo robia. Podporte ich, motivujte ich, lebo títo ľudia budú jedného dňa vzdelávať aj naše deti, a teda formovať našu budúcnosť.

Ľubomír Šottník

Doktorandský deň

Filozofická fakulta uskutočnila 1. marca 7. ročník doktorandskej vedeckej konferencie. Príhovorom ju otvorila prodekanka pre vedu, výskum a edičnú činnosť doc. PhDr. Zuzana Lopatková, PhD. Potom prof. Mgr. Peter Halama, PhD., z katedry psychológie referoval o replikačnej kríze vo vede a výskume. V úvodnej časti sa predstavila aj Beáta Košťálová z agentúry SAIA, ktorá poskytla študentom aktuálne informácie o zahraničných študijných pobytoch a štipendiách.

Ako prvé odzneli prednášky doktorandov z katedry histórie. Dominika Gábriková spracovala tému Modranský perecký úrad v 16. a 17. storočí a objasnila s ním spojené právomoci a funkcie. Blok uzatvorila Michaela Boďová, ktorá sa venovala politickej činnosti slovenského diplomata a spisovateľa Juraja Slávika v Paríži v rokoch 1939 – 1940. Z katedry archeológie sa predstavili traja doktorandi. Anton Frolo referoval o výzdobných motívoch na minojských funerálnych pamiatkach, Františka Dunajová predstavila tému chrámov zasvätených cisárovi Augustovi, pričom sa špecializovala na provinciu Dalmácia, a ako posledný vystúpil Tomáš Dragun, ktorý charakterizoval náleziská z obdobia neskorej antiky v lokalite Bratislava-Rusovce.

Cennými informáciami obohatil konferenciu zahraničný študent Robert Mieczkowski, ktorý vo svojom príspevku tematizoval poľské konzervatívne myslenie v medzivojnovom období. Posledný prednáškový blok patril doktorandom z katedry psychológie. Simona Navarová prezentovala príspevok o tvorivom potenciáli u pacientov s psychotickou poruchou. Príspevok Michala Kohúta sa venoval odlišnému fungovaniu položiek (DIF) a ich kvalitatívnemu posúdeniu DIF.

Po prezentácii príspevkov nasledovala diskusia. Prodekanka pre študijné a sociálne veci Mgr. Mária Dědová, PhD., ukončila konferenciu vyjadrením presvedčenia o potrebe popularizácie humanitných odborov.

Miroslava Trogová

Prof. PhDr. Jana Levická, PhD.

Po nevyšliapanej ceste sociálnej práce

Prof. Jana Levická z Katedry sociálnej práce Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce TU je významnou osobnosťou v oblasti sociálnej práce nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí, o čom svedčia jej mnohé odborné monografie a vedecké články, ako aj aktívna účasť vo viacerých výskumných projektoch. Bola aj pri zrode významných slovenských sociálnych zákonov a sociálnu prácu na Slovensku posunula na oveľa vyšší stupeň. Má rada dobrú literatúru, dobrú hudbu, humor a nadovšetko miluje svoju rodinu, ktorá jej dáva silu a ktorá je podľa jej vlastných slov pre ňu ako „pohár dobrej chladnej vody, keď ste smädná a potrebujete sa napiť".

Niekoho k pomáhajúcim profesiám privedie náhoda, niekoho osobné zážitky a udalosti v jeho súkromnom živote, keď sám potrebuje pomoc, a niekto v tejto oblasti jednoducho nájde svoje bytostné poslanie. Profesorku Levickú k sociálnej práci priviedli zmeny po roku 1989, keď sa spolu s manželom a vtedy ešte dvoma malými deťmi presťahovala z Bratislavy do Trnavy a v dôsledku spoločenských zmien a zmätkov, ktoré so sebou priniesla nežná revolúcia, sa na rok ocitla v pozícii nezamestnanej. V tom čase mala po štúdiu výchovy a vzdelávania dospelých, preto neskôr prijala ponuku polročnej praxe vo vtedajšom Ústave pre mentálne postihnutých dospelých mužov v Zavare. Bola to jej prvá profesionálna skúsenosť so svetom ľudí, ktorí potrebujú reálnu pomoc v každodennom živote. „Prvé dni v tejto práci boli pre mňa doslova kultúrnym šokom, bol to úplne iný svet, iný život, iné videnie problémov. Dovtedy som totiž nebola zvyknutá na to, že človek, ktorý mal akýkoľvek problém, či už bol telesne, alebo mentálne postihnutý, bol vnímaný ako niečo menejcenné, no, žiaľ, tam som to zažila naplno. To zaobchádzanie s nimi tam bolo veľmi nešikovné a myslím si, že ani ten personál si vtedy neuvedomoval, že to môže robiť inak."

Pôvodne polročná prax sa v konečnom dôsledku stala oveľa dlhšou záležitosťou. Jana Levická sa stala vedúcou výchovy, okrem toho začala študovať špeciálnu pedagogiku, psychopédiu a etopédiu. Neskôr dostala ponuku pracovať v Stredisku služieb sociálnej starostlivosti, odkiaľ sa postupne dostávala ďalej a podľa jej vlastných slov už „z tej cesty nikdy nedokázala odbočiť".

Už počas pôsobenia v strediska začala pracovať na čiastočný úväzok na vtedajšej Katedre ošetrovateľstva a sociálnej práce Trnavskej univerzity, kde učila predmety spojené s pedagogikou. Začas bola aj vedúcou odboru sociálnych vecí na okresnom úrade, až napokon postupne prešla pracovať na akademickú pôdu na plný úväzok. „Keď som začala vyučovať na katedre sociálnej práce a začala sa oboznamovať so sociálnou prácou ako odborom, tak som ako vždy, keď som do niečoho strčila nos, potrebovala tomu porozumieť. Študenti v tom čase mali v študijnom programe akoby zasunuté tri študijné programy, a sociálna práca v ňom ako keby chýbala. Cítila som to ako nevyváženosť, lebo v tom čase mali študenti veľa psychologických, pedagogických či právnických predmetov. Neboli to síce vedomosti zbytočné, ale zo samotnej sociálnej práce tam bol jediný predmet. Možno aj preto som si potrebovala urobiť zmysluplný prehľad o tom, čo vlastne sociálna práca je," hovorí prof. Levická. A tak okolo roku 1997 začala sama študovať sociálnu prácu, pričom postupne na magisterské vzdelanie nadväzovala ďalším akademickým rastom.

Na prelome rokov 1997 a 1998 bola profesorka Levická členkou pracovnej skupiny, ktorá vznikla z iniciatívy ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny a mala za úlohu definovať, čo je to sociálna práca. Keď sa projekt skončil, táto iniciatíva na Slovensku zostala, a tak sa profesorka Levická stretávali s ďalším tímom ľudí a pracovala na vytváraní korpusu, ktorý určuje, čo má študijný program sociálnej práce obsahovať, aby bol akceptovaný ako vzdelávanie v sociálnej práci. Okrem toho sa profesorka Levická podieľala na práci na legislatívnych normách, bola pri zrode zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci, ktorý už síce nie je platný, ale odštartoval oblasť sociálnej práce, z ktorej sa vyvinul zákon o sociálnych službách a zákon o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, a takisto pri príprave zákona o sociálnej práci či pri tvorbe Asociácie vzdelávateľov v sociálnej práci.

Vo svojej pedagogickej činnosti začínala s pedagogickými predmetmi, neskôr učila sociálnu prácu s osobami so zdravotným postihnutím, dejiny sociálnej práce a viedla rôzne výcviky pre budúcich sociálnych pracovníkov. V súčasnosti sa zameriava najmä na teórie a metódy sociálnej práce. Jej „profesionálnymi koníčkami" sú napríklad forenzná sociálna práca, práca s rodi-

Prof. Jana Levická ako laureátka Ceny Martina Palkoviča

nami na hranici rizika, no taktiež dejiny sociálnej práce.
Čo sa týka vedeckej činnosti, prof. Levická sa doteraz podieľala na veľkom množstve projektov, ktoré podľa jej slov vždy odrážali nejaký jej vtedajší záujem. Napríklad v roku 2006 viedla projekt zameraný na možnosti práce s neorganizovanou mládežou, v roku 2011 to bol projekt zameraný na evaluáciu sociálnych služieb. Jej súčasný vedecký život sa nesie v znamení projektu Identita sociálnej práce, ktorý dlhodobo skúma našu slovenskú sociálnu prácu, hľadá jej špecifiká, ale aj spoločné znaky so sociálnou prácou vo svete. Okrem toho v súčasnosti prof. Levická pôsobí aj v projekte zameranom na službu včasnej intervencie, o ktorej je presvedčená, že by sa mala na Slovensku rozbehnúť vo väčšom rozsahu, aby naozaj splnila svoj účel pri pomoci rodinám s dieťaťom s postihnutím.
Profesorka Levická má za sebou pestrú pedagogickú, publikačnú, projektovú a vedecko-výskumnú činnosť, má mnoho praktických skúseností v sociálnej práci a za svoju prácu dostala doteraz viacero ocenení. Naďalej pokračuje vo svojej pestrej činnosti. A aká je jej vízia, čo sa týka sociálnej práce, do budúcnosti? „Veľmi si želám, aby bola raz ocenená tak, ako si to zaslúži. Už sa nám síce podarilo urobiť veľký kus práce, čo sa týka vzdelávania, máme doktorandské štúdium, inauguračné konania, rozbehnutý výskum v sociálnej práci a veľa obetavých sociálnych pracovníkov v praxi. Avšak na to, že od sociálnych pracovníkov vyžadujeme vysokoškolské vzdelanie, sú ich platy veľmi nízke, preto verím, že aj to sa nám podarí nejakým spôsobom zmeniť a zlepšiť. Čo sa týka našich klientov, bola by som rada, keby mali vo svojom živote istotu a garanciu, že ak budú nejakú službu potrebovať, budú mať k nej aj prístup, pretože keď má niekto nárok na sociálnu službu, tak je to vždy odôvodnené jeho zdravotným stavom alebo nejakou veľmi krízovou situáciou v jeho súkromnom živote. Preto by aj spoločnosť mala byť ku klientom citlivejšia a nemala by ich považovať za nejaký ekonomicky zaťažujúci balík.“
Veríme, že sociálna práca na Slovensku a jej smerovanie je aj vďaka prof. Levickej v dobrých rukách.

Klaudia Vidová

Profesor Ján Ďačok, SJ z Pápežskej Gregorovej univerzity

„Odovzdávať možno iba to, s čím sa človek stotožňuje...“

Prof. Ján Ďačok SJ, rodák zo Sobraniec (1955), promoval na Lekárskej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach roku 1980 a do roku 1990 pracoval v Okresnom ústave národného zdravia v Topoľčanoch ako lekár rádiodiagnostického a neskôr interného oddelenia. Krátko po promócii vstúpil do Spoločnosti Ježišovej a tajne študoval na Teologickom inštitúte sv. Alojza. V roku 1990 už verejne prijal kňazské svätenie.
V roku 1993 získal licenciát z morálnej teológie na Pápežskej Gregorovej univerzite v Ríme. Rok bol vedúcim redaktorom slovenského programu Vatikánskeho rozhlasu, potom vyučoval na Teologickom inštitúte sv. Alojza v Bratislave a od roku 1997 na Teologickej fakulte Trnavskej univerzity. V roku 1999 dosiahol vedecko-akademický titul PhD. v odbore verejné zdravotníctvo a neskôr titul docent v odbore sociálna práca. V roku 2003 obhájil doktorát v odbore morálna teológia na rímskej Gregoriane.
V rozmedzí rokov 2003 – 2009 bol provinciálom Slovenskej provincie Spoločnosti Ježišovej a v intervale 2005 až 2008 aj predsedom Konferencie vyšších mužských rehoľných predstavených na Slovensku. Členom Etickej komisie Ministerstva zdravotníctva SR bol v rokoch 2005 až 2011 a členom korešpondentom Pápežskej akadémie pre život v rokoch 2002 až 2012. Konferencia biskupov Slovenska prof. Ďačka menovala zástupcom Slovenska v skupine expertov pre bioetiku Komisie biskupských konferencií Európskej únie. Od februára 2010 je členom pedagogického zboru Pápežskej Gregorovej univerzity v Ríme. V tom istom roku pápež Benedikt XVI. menoval prof. Jána Ďačka SJ teológom Apoštolskej penitenciárie. V roku 2011 ho prezident SR vymenoval za vysokoškolského profesora v odbore sociálna práca. Od roku 2015 je členom Medzinárodnej lekárskej asociácie Notre-Dame v Lurdoch vo Francúzsku, ktorá je zameraná na skúmanie medicínsky nevysvetliteľných uzdravení. Za aktivity v bioetike a ochrane života ho v tomto roku poctili Cenou Antona Neuwirtha.

Ako mladý lekár ste sa rozhodli pre členstvo v Spoločnosti Ježišovej. Môžete priblížiť motiváciu pre tento životný krok?
– Moje počiatočné kontakty so Spoločnosťou Ježišovou siahajú do prvej polovice sedemdesiatych rokov, keď som spoznal P. Františka Paňáka SJ, ktorý pôsobil v Dóme svätej Alžbety v Košiciach. V roku 1973 „pre nedostatok miesta“ bol som neprijatý na Cyrilometodskú bohoslovecku fakultu v Bratislave. Počas univerzitných štúdií v Košiciach

bol P. Paňák mojím duchovným vodcom a spovedníkom. Cez neho som objavil náročný, hodnotný a krásny životný štýl, ktorý bolo hodné nasledovať. Koncom štúdií som spoznal aj vtedy tajne pôsobiaceho biskupa Jána Chryzostoma Korca SJ a dalších jezuitov, ktorých životný príklad bol veľmi inšpiratívny a príťažlivý.

V období pôsobenia na Teologickej fakulte Trnavskej univerzity ste ako lekár a teológ mali blízko k fakulte zdravotníctva a sociálnej práce. Ovplyvnila táto skutočnosť vaše ďalšie životné kroky?

– V prvej dekáde svojej existencie Trnavská univerzita a jej fakulty prechádzali veľmi dynamickým vývojom. Svoje počiatočné kroky v oblasti výučby som chápal ako možnosť prispieť k rastu Trnavskej univerzity. Vnímal som ju – a vnímam aj naďalej – ako dobré dielo, ktoré sa osvedčilo v minulosti a ktoré má čo povedať aj súčasnému človeku. Učiteľov som považoval za kolegov a formátorov. Osobitne to platí o učiteľoch fakulty zdravotníctva a sociálnej práce, s ktorými ma spájala a spája aj formácia a prax na poli medicíny a cítenie ohľadom pálčivých otázok doby. Úprimne som obdivoval a obdivujem to, čo niektorí kolegovia – lekári – urobili a čo robia mimo Slovenska, hlavne v Afrike. Ich príklad ma inšpiroval, inšpiruje a neustále povzbudzuje.

Spomínate si na pedagogické a vedecké pôsobenie na TU? Ako vnímate našu univerzitu dnes s odstupom rokov?

– Som úprimne rád, že po roku 1990 Trnavská univerzita mohla znovu začať svoju pedagogickú a formačnú činnosť a mohla nadviazať na svoje požehnané pôsobenie z obdobia rokov 1635 až 1773. Som vďačný všetkým, ktorí prispeli k jej terajšiemu menu a postaveniu. Veľmi dobre a s vďakou si spomínam na moje pôsobenie na Trnavskej univerzite, ktoré som vnímal ako súčasť poslania Spoločnosti Ježišovej na poli formácie v nových podmienkach. Som veľmi rád, že aj teraz môžem prispieť k formácii študentov teologickej fakulty. Trnavská univerzita si vytvorila veľmi dobré meno na Slovensku i mimo neho a túto tendenciu treba si nielen udržať, ale aj naďalej rozvíjať.

Môžete v krátkosti predstaviť Pápežskú Gregorovu univerzitu, na ktorej pôsobíte?

– Pápežská Gregorova univerzita sa volá aj „univerzita národov“ a patrí medzi najvýznamnejšie apoštolské diela Spoločnosti Ježišovej. Je nastaršia a najväčšia z rímskych pápežských univerzít. Svojimi začiatkami siaha do čias svätého Ignáca, keď začala pôsobiť ako Rímske kolégium (1553). Bola a je vedená jezuitmi, ktorí pochádzajú z rôznych krajín sveta. V tomto školskom roku má okolo 2 660 študentov z vyše 120 krajín sveta. V súčasnosti má šesť fakúlt (teologická – je najväčšia, filozofická, katedra kánonického práva, histórie, misiológie, spoločenských vied), dva inštitúty (spirituality

a psychológie) a päť centier (pre formátorov ku kňazstvu a k zasvätenému životu, pre židovské štúdiá, pre vieru a kultúru, pre ochranu detí a pre medzináboženské štúdiá). Jej knižnica obsahuje okolo jedného milióna titulov a asi 400 živých časopisov. Úradné jazyky sú štyri: taliančina, angličtina, španielčina a francúzština. Formačný záber tejto univerzity je obdivuhodný. Možnosť prispieť k ľudskej, duchovnej a intelektuálnej formácii študentov z celého sveta – to je veľký záväzok, ale aj veľký zážitok, ktoré tešia.

Aké úlohy vyplývajú z menovania teológom Apoštolskej penitenciárie?

– Apoštolská penitenciária je najstarším dikastériom Rímskej kúrie. Jej začiatky siahajú do druhej polovicie 12. storočia. Je to vlastne tribunál milosrdenstva pre vnútorné fórum – teda pre otázky svedomia a komplikované situácie kňazov, jednotlivých veriacich alebo manželských párov. Keďže ide o duchovné dobro ľudí, tieto problémy sa nikde nepublikujú. To je zrejme aj dôvod, pre ktorý je tento tribunál málo známy. Zaujímavosťou je, že od roku 1569 sú teológmi Apoštolskej penitenciárie iba jezuiti. Svätý pápež Pius V. (dominikán) pri vtedajšej reforme Rímskej kúrie chcel, aby teológom bol jezuita. Odvtedy sa to rešpektuje a ja som v poradí 35. teológom tejto inštitúcie. Úlohy teológa Apoštolskej penitenciárie možno zadeliť do štyroch skupín: 1. Ide predovšetkým o riešenie „kázusov“ – teda prípadov svedomia, ktoré písomne prichádzajú z rôznych častí sveta. 2. Stála formácia spovedníkov štyroch pápežských bazilík v Ríme, ktorá má podobu pravidelných mesačných stretnutí na vopred vybranú tému s následnou diskusiou. 3. Týždenný formačný kurz o vnútornom fóre pre seminaristov, ktorí študujú v Ríme, a pre kňazov, zameraný na sviatosť zmierenia a na aktuálne teologicko-morálne, bioetické, kánonické a liturgické otázky. 4. Je členom skúšobnej komisie overujúcej vedomosti všetkých tých, ktorí sa majú stať spovedníkmi v pápežských bazilikách v Ríme.

Európa vymiera. Ktoré skutočnosti v súčasnom „postmodernom svete, ktorý hovorí o príchode novej civilizácie“, považujete za najväčšie bioetické problémy?

– Kto chce budovať svoju budúcnosť bez Pána Boha, veľmi riskuje. Platí to, žiaľ, aj o našom kontinente... Za najväčšie bioetické problémy západného postmoderného sveta považujem otázky, ktoré súvisia s hodnotou a dôstojnosťou každého ľudského života, hlavne s jeho počiatkom a koncom, ako aj s manželstvom a rodinou. Západný človek prežíva eufóriu zo slobody a individuálnych práv, v mene ktorých je presvedčený, že „môže udeliť smrť“ iným a – keď sa unaví – aj sebe. Aké sú formy tejto falošnej eufórie? Potrat, metódy umelého oplodnenia v skúmavke, predimplantačná diagnostika, zmrazovanie a ničenie embryí, používanie embryonál-

nych zárodočných buniek, klonovanie, hybridizácia, genetické manipulácie, pansexualizmus, antikoncepčná mentalita, eutanázia, asistovaná samovražda... Pri doterajšej tendencii je len otázkou krátkeho času, keď k nim pribudnú aj ďalšie formy deštrukcie.
Arogantným spôsobom sa propagujú zväzky medzi osobami toho istého pohlavia a adopcia detí týmito pármi. Veľmi nebezpečná a zavádzajúca je ideológia rodu (gender), ktorá je zameraná proti osobnej a sexuálnej identite a jednoznačne proti manželstvu a rodine, založenej na dôvernom vzťahu jedného muža a jednej ženy. Stačí uviesť tvrdenie Tonyho Anatrellu, francúzskeho psychoanalytika a odborníka na sociálnu psychológiu, ktorý je aj katolíckym kňazom. Vo svojej knihe Rodová teória a pôvod homosexuality (2012, dostupná aj v slovenčine) pripomína: „Zmeniť zmysel slov, aby ľudia prijali inú skutočnosť, než označujú, je súčasťou politickej stratégie bojových aktivistov rodovej teórie, ktorí prostredníctvom nového jazyka vytvárajú ďalší Babylon. Túžba po rovnostárstve podporuje morálny relativizmus, pretože keď je všetko rovnaké, tak nič nemá hodnotu. Pod zámienkou subjektívneho oslobodenia táto ideológia narobí určite viac škody ako marxizmus“ (s. 54). Európa má však aj veľký duchovný kresťanský potenciál. Treba len dúfať, že ten prevládne a bude sa budovať spoločný dom založený na rešpektovaní Stvoriteľa a človeka ako jeho spolupracovníka.

V súčasnej Európe je aktuálna nová evanjelizácia. Trnavská univerzita sa vo svojom štatúte hlási k duchovným hodnotám a kresťanskej kultúre, obhajuje právo na ochranu života človeka od jeho počatia až po prirodzenú smrť. Akým spôsobom možno šíriť dobrú zvesť Ježišovho evanjelia v univerzitnom prostredí?
– Spomínaný Štatút Trnavskej univerzity, duchovné hodnoty, kresťanskú kultúru, ochranu každého ľudského života vo všetkých obdobiach jeho existencie a každé iné dobro, ktoré z neho vyplýva, treba chrániť ako zdravé jadro a pulzujúce srdce univerzity. O to by malo ísť každému učiteľovi či inému zamestnancovi univerzity i každému študentovi. Možno však odovzdávať iba to, čo človek má a s čím sa bytostne stotožňuje. Osobitne to platí o viere v Ježiša Krista. Dobrú zvesť Ježišovho evanjelia v univerzitnom prostredí možno šíriť hlavne dvoma spôsobmi: osobným príkladom a využitím vhodných foriem a prostriedkov novej evanjelizácie. Po prvé – viera je dynamický proces a nárokuje si, aby v nej človek neustále rástol. V osobitnej miere to platí o univerzitej pôde, k podstate ktorej patrí dialóg, konfrontácia názorov, spolupráca. K tomu má učiteľ i študent použiť všetko to, čo sa už osvedčilo: osobná modlitba, sviatostný život, čítanie svätého Písma, duchovnej, teologickej a inej literatúry. Po druhé – slobodné univerzitné prostredie dáva k dispozícii široké možnosti rôznych foriem a prostriedkov, ako sú univerzitné pastoračné centrum, prednášky, filmy, diskusné relácie, duchovné obnovy, duchovné cvičenia, púte, výlety, práca malých skupín, kontakty s domácimi i zahraničnými pastoračnými centrami, univerzitami a mnohé iné. Rozhodujúca je však tvorivá vernosť. Každý veriaci aj v univerzitnom prostredí by mal byť ohňom, ktorý by v iných zapaľoval ohne osobnej viery a osobného nasadenia pre Krista, „ktorý je, ktorý bol a ktorý príde, Všemohúci“ (Zjv 1,8), ktorý je „Živý“, „Alfa a Omega, Prvý a Posledný, Počiatok a Koniec“ (Zjv 1,18; 22,13).

Prezraďte čitateľom Universitas Tyrnaviensis vaše životné motto.
– „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“ (Mt 25,40).

Čo odkážete našim študentom?
– Možnosť študovať na vysokej škole je veľký dar a zároveň aj veľká úloha. Dar – lebo nadväzuje na iné dary (život, zdravie, pomoc rodičov atď.) a úloha – lebo si vyžaduje a bude vyžadovať zápas o pravé hodnoty (pravda, čestnosť, dôstojnosť každého človeka s podobne). Čas prípravy na budúce povolanie je krásny, ale aj veľmi vážny. Preto ho treba dobre využiť nielen na odbornú prípravu, ale aj na osobnostný a duchovný rast. Želám všetkým študentom Trnavskej univerzity, aby obdobie ich štúdií bolo pre nich požehnaným časom, aby mali vysoké ideály a aby ich, s Božou pomocou a svojím osobným nasadením, mohli aj dosiahnuť. Každý poctivý každodenný chlieb je zvyčajne tvrdý, ale vyplatí sa, aby sme si ho zaslúžili čestne. Okrem toho každý podaný „pohár studenej vody“ (Mt 10,42) a každý iný dobrý skutok štedro odmení Otec, ktorý „vidí aj v skrytosti“ (Mt 6,4), ako to ohlásil sám Ježiš.

Za rozhovor ďakuje

Bohumil Chmelík

Budova Pápežskej Gregorovej univerzity v Ríme

Filozofická fakulta

Obraz človeka v sociálnych vedách

Katedra etiky a morálnej filozofie pod vedením a gesciou prof. Heleny Hrehovej usporiadala 30. marca 2017 medzinárodné vedecké kolokvium pod názvom Obraz človeka v sociálnych vedách, ktoré na pôde fakulty bádateľským záujmom účastníkov otvorilo témy vzťahov a vzájomných prienikov etiky a antropológie. Kolokvium poctil svojou účasťou dekan filozofickej fakulty prof. Milan Katuninec, ktorý vo svojom príhovore vyzdvihol historický význam Trnavskej univerzity v dejinách vzdelávania na Slovensku, nezastupiteľné miesto artistickej fakulty v systéme univerzitnej edukácie, ako aj význam formačného potenciálu etiky v skladbe študijných programov filozofického poznania na fakulte. Doc. Jaromír Feber v úvodnom príhovore uviedol, že vedecké kolokvium je súčasťou riešenia grantovej úlohy VEGA č. 1/0375/16.
V dopoludňajšej časti kolokvia vystúpili významní hostia s plenárnymi prednáškami a následnou plodnou diskusiou. Božidara Turzonovová (na fotografii vpravo) sa zaoberala problematikou obrazu človeka v mediálnej kultúre, Ryszard Moń z Varšavskej univerzity sa zameral na otázky vzťahu etiky a axiológie, normativity a relacionality personálnych vzťahov a na vymedzenie úlohy etiky v sociálnych vedách. Inšpirujúcemu mysleniu Jacquesa Maritaina a Nikolaja Berďajeva sa venovala vo svojej prednáške Helena Hrehová, ktorá upozornila na aktuálny význam perspektivizmu. Andrzej Kobyłinski z Varšavy otvoril na kolokviu tému postavenia človeka v sociálno-politickej evolúcii transformácie krajín strednej a východnej Európy od postkomunizmu k liberalizmu. Jaromír Feber sa venoval vymedzeniu a následnej aplikácii metodologických východísk v antropológii s dôrazom na ruské filozofické myslenie a Alžbeta Dufferová akcentovala význam ekumenického prístupu v prostredí kresťanskej antropológie.
Popoludní vystúpili asistenti, doktorandi i absolventi katedry s témami týkajúcimi sa problematiky sociálnej etiky (Vadíková), politickej filozofie (Rejewska), vzťahu literárnej fikcie a morálnej skúsenosti (Papierski), aplikácie filozofickej koncepcie vizuality v praxi sociálneho pracovníka (Gliganič), obrazu človeka v klasickej britskej vkusovej škole (Bartíková), morálno-právnych dilem vrcholového športu (Šimková-Machová), etickej reflexie v prostredí liberálnej demokracie (Puškelová), obrazu človeka v súčasnej inštitucionálnej edukácie (Vurčíková) a odkazov antropológie do sveta pomáhajúcich profesií vo filozofickom odkaze Jana Patočku (Rusnák). Organizátorom a účastníkom medzinárodného vedeckého kolokvia katedry etiky sa podarilo vytvoriť agapický priestor skutočného *symposion*, ktorý sa stal miestom poznania, porozumenia i vzájomne podnetnej kritickej reflexie.

Aktivity katedry klasickej archeológie

Katedra klasickej archeológie v spolupráci s Archeologickým ústavom SAV v Nitre rozbieha výskum v oblasti archeológie pod vodou na Slovensku, ktorý má významné väzby na medzinárodné bádanie. Prezentácia projektu M. Daňovou (TU), K. Daňovou a J. Stehlíkovou (SAV) na 2. seminári o archeológii pod vodou vo Varšave v dňoch 14. – 15. 1. 2017 vyvolala značný ohlas zahraničných účastníkov. Na pôde TU sa 2. – 3. 3. 2017 konal medzinárodný workshop „1st Meeting of the Commission Bone Artefact of the International Union of the Prehistoric and Protohistoric Sciences (UISPP)“, na ktorom sa organizačne podieľala aj katedra klasickej archeológie. Hlavnou témou bola kostená industria v archeologických dokladoch so zameraním na kontakty, šírenie a výmenu tohto materiálu, techniky spracovania a samotné výrobky v rôznych etapách vývoja ľudskej spoločnosti. Na podujatí sa zúčastnili poprední odborníci z 11 krajín.
Koncom marca a začiatkom apríla realizovala katedra aj terénny archeologický výskum na Námestí kráľovnej Konštancie v Trnave. Počas neho sa podarilo objaviť zvyšky základov pôvodného františkánskeho kláštora, ktorý bol zničený požiarom začiatkom 17. storočia. Za výnimočný úspech možno považovať objavenie zvyšku stredovekej liatej podlahy (pavimentum), prvej svojho druhu na území mesta Trnava. Lokalizoval sa tu stredoveký a novoveký cintorín, ako aj základy ossuaria vyplneného ľudskými kosťami. V marci – apríli katedra zorganizovala pre študentov a pedagógov TU jarný cyklus pozvaných prednášok, v rámci ktorého odzneli nasledujúce aktuálne témy: Pohrebný rítus doby bronzovej (P. Jelínek, SNM-AM Bratislava), Juhozápadné Slovensko v dobe laténskej (R. Čambal, SNM-AM Bratislava) a Evidencia, spracovanie a vyhodnotenie rímskoprovinciálneho materiálu a najnovšie objavy z Carnunta (K. Tökölyová, Kulturfabrik Hainburg a.D.).

Hostia na katedre filozofie

Po Dr. Z. Zvolenszky na katedre filozofie prednášali 17. marca tohto roku dvaja hostia z University of Berkeley (USA): prof. Olga Louchatkova-Schwartz predniesla prednášku na tému Cognitive phenomenology, textuality and Christian introspectionism, v ktorej predstavila náboženskú skúsenosť cez prizmu seba-uskutočňovania a zdravia ako opak „povrchového" subjektu sociálnej reality sekulárnej spoločnosti. Prof. Martin Schwarz, špecialista na perzské jazyky, hovoril na tému Zoroaster´s Oral Poetry: Cognitive Aspects of a Religious Corpus, pričom poézia Zoroastera, napísaná pred viac ako tritisíc rokmi v jazyku avestan, reprezentuje múdrosť ako dobrú myseľ a najlepšiu správnosť, ktoré sú aspektmi racionálnej a pravdu odkrývajúcej mysle.

Pozvanie katedry a Centra fenomenologických štúdií v spolupráci s medzinárodnou organizáciou Society for the Phenomenology of Religious Experience prijal Dr. Javies Enrique Carreño (Franciscan University of Steubenville), ktorý na pôde fakulty 24. marca predniesol tému The Lion and the Captive: Phenomenological Aesthetics in Jean-Louis Chrétien‘s „Does Beauty Say Adieu?". Venoval sa v nej filozofickej a teologickej estetike, kde krása nielenže človeka potešuje, ale ukazuje mu aj jeho zraniteľnosť a malosť pred Bohom. S príspevkom Význam vágních výrazů a paradox hromady: od logické sémantiky k ontologii vystúpil koncom marca Dr. Petr Dvořák (Univerzita Palackého v Olomouci). Poslucháči si mohli vypočuť príspevok k alternatívam hľadania riešenia tzv. paradoxu sorités aj mimo rámca klasickej logiky.

Semester bohatý na zahraničných hostí bol oživený podujatím ,,One week with..." s prof. Elisabeth Schellekens (na fotografii), ktorá je editorkou prestížneho British Journal of Aesthetics, a jej manželom, muzikológom a hudobným kritikom Dr. Guyom S. Dammannom (obaja z Uppsala University). Prof. Schellekens počas štyroch prednášok diskutovala o estetickom vnímaní, konceptuálnom umení a kognitívnych aspektoch vnímania krásy. Tematické zameranie doplnil Dr. Dammann prednáškou o porozumení hudobnej krásy prostredníctvom percepcie, emócií a kognície. Olga Markič (University of Ljubljana) absolvovala na katedre pracovnú stáž v rámci mobility ERAZMUS+. Predniesla dve prednášky zamerané na súčasné výskumné trendy a témy v kognitívnych vedách: Racionality and Emotion in decision making a Introspection and Consciousness: How to integrate first person and third person approaches in cognitive science.

Klasické jazyky na exkurzii

Začiatkom mája absolvovali študenti, absolventi i pedagógovia katedry klasických jazykov spolu s priaznivcami latinčiny exkurziu do Vyšehradu, Ostrihomu a Komárna. Počas nej si účastníci mohli vyskúšať svoje znalosti latinčiny pri preklade epigrafických pamiatok priamo v teréne a v komárňanskom Lapidáriu si vypočuli výklad o rímskych náhrobkoch. Rôznorodá skupina, ktorej súčasťou boli aj energiou nabití študenti Univerzity tretieho veku, sa tak presvedčila o stále živom odkaze antického sveta.

Exkurzia za živým odkazom antiky

P. Rusnák, K. Kuzmová, L. Nováková, E. Hrnčiarik, M. Rušinová, E. Juríková

Pedagogická fakulta

Fejtón – alebo umenie učiť sa smiechom

Nie každý ovláda umenie písať, no každý z nás sa dokáže smiať.
Smiech nemusí byť iba prejavom radosti či veselosti, smiech môže byť aj indikátorom jedinečnej schopnosti prísť veciam na koreň, odhaliť podstatu, vidieť vzťahy na prvý pohľad neviditeľné, zastreté. Úsmev či smiech tak môže veľa prezradiť o našej náture, temperamente, ale aj o schopnosti rýchlej reakcie, srdečnosti a aj o istom type inteligencie.
Začiatkom februára 2017 vypísala Katedra slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty TU v spolupráci s Univerzitnou knižnicou TU už druhý ročník súťaže o najlepší študentský fejtón. Súťaž sa týkala všetkých fakúlt a všetkých študentov denného štúdia, ktorí si chceli overiť svoju schopnosť zoštylizovať čosi vtipné, trefné, jedinečné.
V prvom ročníku (v roku 2016) sa do súťaže prihlásilo dvanásť súťažných príspevkov a my sme mohli s radosťou konštatovať, že každá fakulta mala svojho zástupcu z radov študentov. V tomto roku si mohla porota vyberať už z dvadsiatich súťažných fejtónov. Najviac textov sme evidovali z pedagogickej fakulty (14), filozofickú fakultu reprezentovali dva fejtóny, tvorivosť študentov právnickej fakulty ilustrovali tri príspevky, z fakulty zdravotníctva a sociálnej práce prišiel jeden fejtón.
Témy, ktoré študenti spracovávali do fejtónového žánru, boli rôznorodé: dotýkali sa najviac aktuálnej politickej situácie, študentského života a jeho príjemných (i menej príjemných) stránok, zasiahli oblasť ekologickú i oblasť spolužitia s modernými technológiami, niektoré zasa útočili na naše ľudské slabosti či typický slovenský intelekt. Nie je potrebné enumeratívne vymenovať všetky súťažné fejtóny, na ilustráciu však ponúkame názvy niektorých z nich: Hokejový fejtón (FF TU), Študentské trampoty (PF), Botanická záhrada (PdF), Celkom (ne)obyčajný deň (FZaSP), Romantika odťál poťál... (FF), Zmysel nezmyslu (PF), Miluj psa svojho! (PdF) a podobne.
Vyhodnotenie súťaže sa konalo 27. apríla o 11.00 hod. v študovni Univerzitnej knižnice TU. Členovia komisie vynaložili všetko svoje úsilie, aby táto slávnostná chvíľa bola nielen o podávaní rúk a odovzdaní cien, ale aby bola vyplnená tým, čo môžu všetci súťažiaci zúročiť v budúcnosti: novými poznatkami, vedomosťami i zažitou skúsenosťou. Preto sa do prvej polovice tohto slávnostného predpoludnia dostala krátka prednáška doc. PhDr. Gabriely Magalovej, PhD., o fejtóne ako žánri, o tom, ako sa etabloval v slovenskej žurnalistike, odkiaľ prišiel a aké sú jeho hlavné črty. Súčasťou prednášky bolo aj skrátené čítanie z knižných fejtónov Rudolfa Křesťana a aj úryvok z Korytnických pohárikov – z textu nestora slovenského fejtónu z 19. storočia Jozefa Miloslava Hurbana.

PhDr. Zuzana Martinkovičová číta z knihy fejtónov Rudolfa Křesťana

Ďalšia časť slávnostného predpoludnia však už patrila výlučne súťažným fejtónom. Riaditeľka Univerzitnej knižnice TU PhDr. Zuzana Martinkovičová a doc. PhDr. Gabriela Magalová, PhD., prečítali úryvok z každého fejtónu, a tak sa účastníci súťaže spoznávali i prostredníctvom individuálneho tvorivého naturelu každého zúčastneného. Po krátkej sumarizujúcej analýze nasledovalo to najhlavnejšie: vyhlásenie výsledkov.
Odborná porota: doc. PhDr. Gabriela Magalová, PhD., a Mgr. Tamara Janecová, PhD., z Katedry slovenského jazyka a literatúry PdF TU a PhDr. Zuzana Martinkovičová z Univerzitnej knižnice TU vybrali tri najlepšie fejtóny.

Spoločná fotografia organizátorov a víťazov súťaže o najlepší študentský fejtón – prvá sprava: riaditeľka UK PhDr. Zuzana Martinkovičová, tretí sprava: Viktor Valo (3. miesto), štvrtá zľava: Mgr. Mária Rolinová (Čestné uznanie), tretia zľava: Eva Liptáková (2. miesto), prvá zľava: doc. PhDr. Gabriela Magalová, PhD.

1. miesto **Bibiana Figurová** z Filozofickej fakulty TU – za ***Hokejový fejtón***

2. miesto **Eva Liptáková** z Pedagogickej fakulty TU – za fejtón ***Miluj psa svojho!***

3. miesto **Viktor Valo** z Právnickej fakulty TU – za fejtón ***Študentské trampoty***.

V súťaži sa zúčastnila i externá študentka **Mária Rolinová** (Pedagogická fakulta TU), ktorej odborná porota udelila Čestné uznanie za fejtón ***Bio či nebyť? To je otázka***.

Záver patril úsmevom, fotografovaniu, gratuláciám i odovzdávaniu cien. Víťazi navyše boli honorovaní finančnou odmenou (1. miesto – 150,- €; 2. miesto – 100,-€; 3. miesto – 50,-€). Prečo to píšem? Povedzme si celkom úprimne, fejtónovo: študent ocení skúsenosť, poznatky, zážitok i knihu. Ale keď je k tomu čosi navyše...

Prijmite tieto slová, milí študenti, (okrem iného) aj ako pragmatickú výzvu zúčastniť sa vo fejtónovej súťaži i o rok. My sa už teraz tešíme... ☺

-gm-

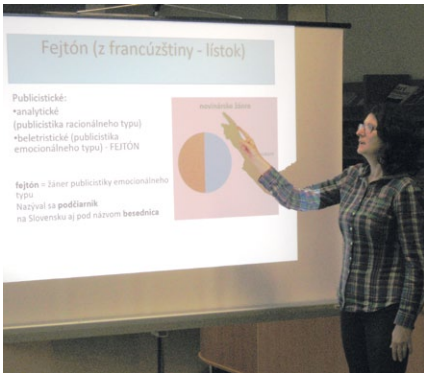

PhDr. Gabriela Magalová, PhD., pri prezentácii

Bibiána Figurová

HOKEJOVÝ FEJTÓN

Je pol šiestej ráno. Prvá februárová sobota. Áno, čítate dobre, niekto aj cez víkendy stáva pred šiestou. Nie kvôli práci ani zábave, ale kvôli bratovi. Je to budúca hokejová nádej – teda ak sa vôbec ešte hokej u nás hrávať bude, kým vyrastie...

Brat má 14 rokov, taký typický pubertiak, ktorý ma (namiesto trochy vďaky za to, že o pol piatej vstanem a idem s ním na zápas) pozdraví slovami: „Nečau“ alebo „Kde mám raňajky?“ Keďže je skoré ráno, nedokážem pohotovo reagovať, takže mi ani nenapadne odvrknúť mu niečo vtipné alebo výstižné. S polootvorenými očami natriem chlieb s maslom, obložím šunkou, syrom a pridám zopár koliesok paradajky, nech tam má aj niečo zdravé. Podávam mu tanier a opäť miesto slovka „ďakujem“ zaznie: „A kakavko?“ Fajn, tak mu pripravím ešte „kakavko“, ale už sa začínam prebúdzať a uvedomujem si, ako obdivujem svoju mamu a vlastne každého rodiča či pedagóga, ktorí každučký deň musia riešiť takýchto pubertálnych výrastkov, ako je môj brat! To musia mať nervy z ocele, nie!? Už len keď si pomyslím, koľkokrát za tento deň by si zaslúžil jednu výchovnú, nestačili by mi ani všetky prsty na ruke, ale ako poznám svojho brata, zakončil by to slovami: „Zavolám na teba sociálku!“ Myslím, že všetky deti vo veku môjho brata, by si mali povinne pozrieť film Obecná škola.

Po raňajkách nasadáme do auta a vyrážame na štadión. Teda, tak by som tú starú barabizňu nenazvala. Máte pocit, že vám strecha čochvíľa spadne na hlavu. A tu majú trénovať a vyrastať naše mladé hokejové hviezdy!? Čudujem sa, že to ešte nezavreli a neohraničili páskou Zákaz vstupu! Brata pošlem do šatne a ja si idem sadnúť na tribúnu, prekračujem pásku s nápisom „vstup na vlastné nebezpečenstvo“. Žeby predsa len tušili, v akom zlom stave je tento štadión? Naozaj by ma zaujímalo, kam idú peniaze, ktoré má mesto vyčlenené na rozvoj športu v našom meste. Neďaleko štadióna síce nedávno stavali nový kruhový objazd, kde v strede vysadili množstvo kvetov..., takže primátor má pravdepodobne novú záhradu, ale o tom by sa dal napísať ďalší fejtón... Poďme radšej späť k dnešnému hokejovému zápasu.

Prekročím teda spomínanú pásku s výstrahou a sadnem si čo najďalej od ľadovej plochy. Niežeby som nechcela vidieť na mladých hokejistov, ale je mi zima. Ak si sadnem ďalej od ľadu, hádam to pomôže. Po desiatich minútach zisťujem, že to vôbec nie je v tom, kde sedím. Zima by mi nebola jedine vtedy, ak by som hrala hokej aj ja. To by však dopadlo, keďže dnes mi jeden otec vysvetľoval, že nemôžem kričať na rozhodcu vety typu: „Však mu daj žltú kartu!“

Mladí hokejisti sa pripravujú, rozcvičujú, korčuľujú a po chvíli ich tréner zavolá k sebe. Keďže je stále skoré ráno, na štadióne je zopár takých obetavých rodinných príslušníkov ako ja a malí hokejisti. Z daného dôvodu dokonale počujem trénera, ktorý hovorí: „Tak chalani, dnešným kapitánom je Danko...“ Po štadióne sa ozýva môj hlasný smiech. Síce nie som jediná, ktorá sa smeje, ale mňa jedinú počuť. Naozaj počuť. Malí hokejisti sa pozerajú mojím smerom, tľapkajú dnešného kapitána po ramene a ja vidím svojho brata, ako si hundre popod nos niečo ako: „Moja sestra to zase nepochopila.“ Uškrniem sa. Myslím, že v tomto prípade som to pochopila oveľa viac ako on, pretože takto rýchlo sa k hodnosti kapitána dostal azda len náš predseda Národnej rady Slovenskej republiky.

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce

Kto je zodpovedný za staro-nové hrozby epidémií...?

Lekár je zodpovedný za riadenie záchranárskeho tímu, učiteľ za študijné výsledky zverených detí a verejne známe osobnosti za morálne hodnoty v krajine. Vodcovské pozície významne ovplyvňujú smerovanie a rozhodovanie ľudí. Zároveň máme tendenciu prispôsobovať sa a kopírovať správanie iných či už v rodine, na pracovisku alebo v spoločnosti. Z praxe je známe, že ak vedúci dielne odmietne dodržiavať bezpečnostné zásady na pracovisku, nebudú ich rešpektovať ani jeho podriadení. Ak pedagóg chodí sústavne na vyučovacie hodiny nepripravený, jeho správanie bude kopírované žiakmi. Ak sa rodič správa neúctivo k svojim rodičom, dieťa pôjde v jeho šľapajach. Čo sa však stane, ak prezident veľkej a mocnej krajiny vyjadrí svoj striktne odmietavý postoj napríklad voči očkovaniu práve vtedy, keď je populácia v rozhodovaní najzraniteľnejšia? Vedúce pozície nesú so sebou veľkú zodpovednosť.

Dnes mnohé krajiny čelia hrozbe návratu epidemických ochorení, ktorým sa dá predísť očkovaním. Dôvodom odmietania očkovania je obava pred poškodením zdravia po podaní vakcíny, obviňovanie farmaceutických firiem z obohacovania sa na ich vývoji, prezentovanie falošných dôkazov, šírenie strachu a skepticizmu z očkovania. Ľudia sú zmätení a narastá počet rodičov, ktorí odmietajú dať očkovať svoje deti. A existuje veľká skupina nerozhodnutých ľudí, ktorým stačí len málo, aby sa vzdali práva byť ochránení a odsúdili tým aj ďalšiu generáciu k riziku vracajúcich sa infekčných ochorení.

Uveďme niekoľko príkladov, kam až môže vyústiť takéto správanie: v dôsledku antivakcinačných prúdov v roku 2008 čelilo Rakúsko významnej epidémii osýpok, Česká republika aktuálne bojuje s príušnicami, Poľsko s ružienkou a na Ukrajine sa v roku 2016 objavili dva prípady obrny. V USA boli osýpky ešte v roku 2000 považované za formálne eliminované, v roku 2015 už bojovala Kalifornia s významnou epidémiou a o rok neskôr prepuklo ochorenie s vážnymi zdravotnými dosahmi v Arizone...

Odmietanie a nedôvera k očkovaniu sa prejavuje nielen pri vakcínach obsiahnutých v schémach povinného očkovania, ale tiež v súvislosti s inými infekčnými ochoreniami, napríklad s chrípkou. Predpokladom skupinovej imunity pri chrípke je aspoň 30-percentné zaočkovanie. Záujem Slovákov o očkovanie proti tomuto ochoreniu už niekoľko rokov klesá. V uplynulej sezóne sa proti chrípke nechalo očkovať len 4,5 percenta obyvateľov a Slovensko tak naďalej zostáva na poslednom mieste spomedzi krajín Európskej únie. Členovia Katedry verejného zdravotníctva Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity sa rozhodli ísť pozitívnym príkladom a podporiť očkovanie proti chrípke. V dňoch 14. a 21. novembra 2016 uskutočnili fakultnú kampaň za zvýšenie zaočkovania študentov a pedagógov proti chrípke a sprístupnili očkovanie priamo v priestoroch fakulty. Počas tejto verejnozdravotníckej akcie bolo zaočkovaných päť zamestnancov katedry verejného zdravotníctva, z toho bola jedna tehotná, jeden zamestnanec katedry sociálnej práce a deväť študentov fakulty. Vďaka patrí prof. MUDr. Anne Strehárovej, CSc., ktorá garantovala túto aktivitu ako lekárka, a doc. PhDr. Daniele Kállayovej, PhD., MPH., ktorá akciu podporila organizačne.

Myšlienka s mottom: „Som zdravotník, aj ja sa dám zaočkovať proti chrípke – budem príkladom“ bola šírená cez sociálne siete facebook a twitter. Hoci táto aktivita bola prvou svojho druhu, organizátorov sklamala neočakávane nízka účasť a záujem zamestnancov a študentov. V literatúre možno nájsť ako jeden z udávaných dôvodov neočkovania, že ľudia nemajú čas ísť navštíviť lekára. Naša inšpirácia pochádzala z projektu „Chránime našich pacientov“, podporeného Kanceláriou WHO na Slovensku, ministerstvom zdravotníctva i mnohými lekárskymi združeniami. Predpoklad, že keď budú mať ľudia možnosť dať sa zaočkovať priamo na pracovisku alebo v škole, bude o to veľký záujem, sa, žiaľ, nepotvrdil. Samotní zdravotníci a študenti zdravotníckych odborov neprejavili dostatočný záujem o preventívne aktivity. Ako si potom môžeme myslieť, že občania sa budú správať inak!? Očkovaniu, napriek tomu, že sa považuje za jeden z najdôležitejších verejnozdravotníckych úspechov, sa neprávom prisudzuje zlé meno. Do budúcnosti stojíme pred výzvou hľadať efektívnejšie metódy a spôsoby, ako túto situáciu zmeniť.

Každá veľká zmena sa začína malými krokmi, začnime preto od seba. Buďme zodpovednými „vodcami“ v prevencii, hoci aj len pre pár ľudí z nášho najbližšieho okolia.

Lucia Blažinská

Americko-slovenská spolupráca pokračuje

Po podpísaní dokumentu o predĺžení spolupráce medzi Trnavskou univerzitou v Trnave a Univerzitou v Scrantone (UoS) sa 18. mája 2017 stretli profesori aj študenti oboch univerzít v Domove Petra Pázmaňa v Trnave na medzinárodnom kolokviu s názvom Global Public Health Issues. Program bol naplnený zaujímavými výskumnými témami študentov. Dvojice poslucháčov z UoS a TU počas celého semestra totiž aktívne spolupracovali vždy na jednej spoločnej téme vnímanej tak z pohľadu USA na Slovensko a jeho susedné krajiny, ako aj naopak, z pohľadu našich študentov na problematiku ochrany zdravia v USA. Kolokvium otvorili rektor TU profesor Marek Šmid spolu s profesorom Danielom Westom za UoS. Obohatenie priniesli príspevky profesora D. J. Westa a M. M. Costella zo scrantonskej univerzity, ale nechýbali ani prezentácie zástupcov Trnavskej univerzity v podaní profesora Rusnáka, docentky Dobríkovej či docenta Majdana. Prínosom bola zaujímavá diskusia k jednotlivým príspevkom. Formálnu časť ukončili prof. Rusnák a prof. West s vyjadrením potešenia zo stretnutia a načrtnutia spoločných vízií univerzít do budúcnosti. Kolokvium, konané pod vedením profesora Martina Rusnáka z Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce TU, dokumentovalo okrem vynikajúcich výsledkov práce všetkých zúčastnených aj vysokú úroveň osvojovania si vedeckých informácií prítomných študentov. Prispelo tiež k ďalšiemu rozvoju medziuniverzitných vzťahov a navyše založilo určitú tradíciu, v ktorej všetci zúčastnení hodlajú pokračovať. Hlavný cieľ stretnutia s odkazom „študenti študentom“ bol tak nadmieru naplnený a vytvoril priestor pre nové výskumné podnety a priateľské medzinárodné kontakty. Na stretnutí profesorov zo Scrantonu s rektorom TU a jeho tímom sa pokračovalo v diskusii a dohodol sa plán konkrétnej spolupráce na najbližšie obdobie.

Marek Šmid, Martin Rusnák, Lucia Blažinská

Sociálna práca v meniacej sa Európe

V dňoch 27. a 28. apríla 2017 sa uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia RES SOCIALIS: Sociálna práca v meniacej sa Európe. Záštitu nad ňou prevzal minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Toto vedecké podujatie bolo príležitosťou na odbornú diskusiu o súčasnom postavení sociálnej práce, jej profesijnej identite, ako aj najaktuálnejších trendoch v tomto odbore. Svoje pozvané prednášky prezentovali významní hostia zo zahraničia. Prof. Juha Hämäläinen otvoril konferenciu prednáškou Social work – profession and discipline. Prof. Libor Musil sa zameral na analýzu s názvom Pokus Bartletové o diskursivní stmelení rozdvojené profese. Na konferencii sme mali možnosť vypočuť si aj prof. Sandra Cattacina, ktorý hovoril na tému Inclusive sities. On rituals, welcome groups and migrant associations. Súčasťou konferencie boli aj workshopy. Prvý, zameraný na fenomenologický výskum, viedol prof. Roger Sages, ďalší, o forenznej sociálnej práci, uvádzala prof. Jana Levická. Konferencia priniesla nielen zaujímavé informácie a názory, ale podnietila aj bohatú vedeckú diskusiu a otvorila priestor pre ďalšiu spoluprácu.

Súčasťou konferencie boli aj workshopy

Katarína Levická

Podporná skupina SPOĽACH

Dobrovoľníctvo sa dá robiť kdekoľvek, stačí mať len chuť a trochu času. Prostredníctvom mojej bývalej vyučujúcej som sa dostala k dobrovoľníctvu v podpornej skupine SPOĽACH v Banskej Bystrici.

Čo znamená SPOĽACH? Je to akronym; tento názov vznikol zo začiatočných písmen slovného spojenia Skupina Príbuzných a Opatrovateľov Ľudí s Alzheimerovou Chorobou. Ide o podpornú skupinu, ktorá sa stretáva raz mesačne a združuje opatrovateľov, rodiny, profesionálov, laikov, dobrovoľníkov, ktorí poskytujú starostlivosť ľuďom s Alzheimerovou chorobou alebo sa chcú dozvedieť o nej viac. Skupina je oporou všetkým, pretože starostlivosť o člena rodiny s Alzheimerovou chorobou je nesmierne náročná. Rodina, opatrovatelia potrebujú pocítiť, že sa v danej situácii neocitli osamotení, potrebujú sa deliť so svojimi radosťami i starosťami, vymieňať si cenné informácie, hľadať inšpiráciu, ako ďalej napredovať v živote s touto nevyliečiteľnou chorobou. Na pravidelných stretnutiach sa vždy prezentuje konkrétna téma, ktorú lektorujú buď facilitátorky (zakladateľky podpornej skupiny), alebo pozvaní odborníci.

Cieľom podpornej skupiny je poskytnúť členom informácie týkajúce sa priebehu i prognózy ochorenia. Aj Mária Wirth, odborníčka na techniku komunikácie známu pod názvom validácia s dezorientovanými seniormi, bola prezentovaná v podpornej skupine. V rámci prednášok je vždy priestor pre opatrovateľov, členov rodiny, profesionálov, ktorí sa chcú podeliť o svoje zážitky alebo riešenia každodenných situácií.

V súčasnosti študujem na Katedre sociálnej práce Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce TU ako interná doktorandka a práca dobrovoľníčky v podpornej skupine ma neustále obohacuje cennými informáciami, a ak mi to pracovné povinnosti dovolia, vždy sa na jej aktivitách rada zúčastním.

Podporná skupina sa stretáva raz mesačne

Veronika Schmidtová

Teologická fakulta

Užitočné dni strávené v Rodinkove

Od piatka 7. apríla až do nedele 9. apríla sme sa zúčastnili na praxi v Dome prijatia v Rodinkove v Belušských Slatinách. V onen piatkový podvečer sme sa všetci zainteresovaní zišli najprv na spoločnej večeri v jedálni tohto zariadenia, pričom sme si našli čas aj na vyrozprávanie zážitkov z našej cesty do Belušských Slatín. O organizáciu večera, vyplneného vzájomným zoznamovaním sa všetkých zúčastnených, sa postarala naša spolužiačka Andrea Galková. Potom sa už začal vlastný program praxe. Mala ho pod patronátom naša vyučujúca pani doktorka Renáta Jamborová spolu s našou spolužiačkou Máriou Markovičovou.

Prvou úlohou bolo zoznámiť sa navzájom. Aktivita zoznamovania sa spočívala v tom, že každý dostal papier, kde boli nakreslené miestnosti domu a v každej boli nejaké otázky a my sme ich mali klásť ostatným zúčastneným spolužiakom a hosťom s cieľom viacej sa spoznať. Mali sme opísať vlastnosti každého spolužiaka či spolužiačky, či nevidiaceho hosťa, zistiť, čo má rád, aké má koníčky, odkiaľ je, koľko má súrodencov a podobne. Takto sme mali obísť, pokiaľ to čas dovolil, všetkých nevidiacich, prípadne i ostatných účastníkov praxe. Prvý večer našej praxe zakončila svojím koncertom gospelová speváčka Janais.

Druhý deň bol venovaný aktivite zameranej na motivačné aspekty. Na starosť si nás vzala pani doktorka Nemčíková. Na úvod nám zahrala a zaspievala peknú pieseň a potom sme sa rozdelili na skupinky a začali plniť náročnú úlohu: mali sme vymyslieť náš vlastný projekt motivácie, či vlastne spoločnej aktivity, ktorý by sme mohli poskytnúť ľudom v príslušnej farnosti. Dostali sme na to desať minút, potom to speaker skupiny mal zhrnúť tak, že v projekte sa objavila aspoň jedna motivačná aktivita každého člena. Bolo to podnetné a plné nápadov. Niekto ponúkol napríklad prechádzku do lesa, ja osobne som navrhla cestovanie za nejakým cieľom.

S mojimi nevidiacimi zverenkyňami Evkou Kaletovou a Grétkou Cziferiovou

Budova Domu prijatia v Rodinkove

V ďalšej aktivite, ktorá sa volala Výmena rol a ktorú si vzali na starosť Pavol Kéri, Janka Paulíková a Ivana Haršányová, sme si vymenili s našimi hostiteľmi úlohy: každý si vyskúšal pozíciu nevidiaceho, pričom mal prejsť istý úsek v spoločenskej miestnosti domova tak, že si zaviazal oči šatkou, navyše v jedálni sme si skúšali natrieť chlieb nátierkou a naliať si do pohára vodu. Vyskúšali sme si teda všetko to, čo musia dennodenne vykonávať nevidiaci. Ako skúsenosť to bolo celkom zaujímavé...

Nasledovala svätá omša v kaplnke v suteréne Rodinkova, ktorú slúžil jezuita P. Čontofalský. Potom nás čakal skvelý obed, ktorý pripravili naše spolužiačky-dobrovoľníčky, zabezpečujúce aj obsluhu. Ja som pri obede asistovala nevidiacej Evke Kaletovej a Martinovi Foltínovi, ktorý ju tam pozval. S Evkou a jej vodiacim psíkom Indim som bola aj ubytovaná na izbe. Bolo to pre mňa obohacujúce, keďže som nič podobné dosiaľ nezažila.

Po obede nás čakalo stretnutie s tromi školiteľmi vodiacich a asistenčných psov. Ich zaujímavá prednáška nám priblížila výcvik psíkov, dozvedeli sme sa, ako dlho trvá, kým sa takí pomocníci vyškolia, a ako dokážu byť nápomocní svojim majiteľom. Aby však medzi psíkom a jeho majiteľom spolupráca fungovala, musia sa obaja zblížiť, stať sa doslova jedným telom a jednou dušou.

Popoludní nastal čas moderovanej fókusovej aktivity s vyučujúcimi z našej teologickej fakulty, konkrétne s prodekanom Martinom Šarkanom, doktorom Jozefom Žuffom a, pochopiteľne, aj s prodekankou Máriou Šmidovou a dok-

torkou R. Jamborovou. Dostali sme za úlohu načrtnúť naše priania či predstavy o tom, aké voliteľné predmety by sme chceli v budúcnosti mať, čo bola pre nás študentov zaujímavá výzva, keďže sme mali možnosť priamo prehovoriť do budúceho smerovania nášho štúdia.
Program voľného sobotného večera si vzal na starosť brat Jozef Vrána, ktorý nás uviedol do zázračného sveta vtáčích zvukov. Učil nás rozlíšiť vtákov podľa svojského spevu. Pripravil si veľmi obsiahlu powerpointovú prezentáciu, v ktorej nechýbali obrázky operencov s ich trojjazyčnými slovensko-česko-latinskými názvami. Osobne ma to veľmi zaujalo, a tak som brata Jozefa poprosila o zaslanie prezentácie, pretože by som ju chcela využiť ako terapiu pre svoju nevidomú klientku. Uvidím, či sa to osvedčí v praxi...
V nedeľu program pokračoval rannou svätou omšou, ktorú celebroval Roman Seko. Dozvedeli sme sa, že v danom čase v Rodinkove boli vlastne dve praxujúce skupiny – okrem našej taká, ktorá sa venovala príprave snúbencov na manželstvo. Potom prišiel čas hlavnej a veľmi zaujímavej aktivity toho dňa, ktorú mal pod patronátom náš nevidiaci hosť Martin Foltín, doktorand zo Slovenskej akadémie vied. Týkala sa prezentácie pomôcok pre nevidiacich zážitkovým spôsobom. Martin nám predstavil celú škálu užitočných pomôcok. Najviac ma oslovila čítačka rozlišujúca papierové peniaze, pretože pre život nevidiaceho človeka má zásadný význam.

Spoločná fotografia na pamiatku

V spoločnej trištvrte hodinke času, ktorý nám ešte ostával do skončenia našej praxe v Rodinkove, sme si vzájomne vymenili pocity, dojmy a zážitky z pobytu. Z našich rozhovorov vyplynulo, že každý si z užitočne strávených dní odniesol pozitívnu skúsenosť a isté vnútorné obohatenie.

Ingrid Hašková

Chýbajú nám pastorační asistenti

Z poslednej konferencie, na ktorej som sa zúčastnila na našej teologickej fakulte, som si odnášala pozitívne dojmy. Predovšetkým preto, lebo bola zameraná na praktické uplatnenie študijných odborov náuka o rodine a sociálna práca. Moju účasť na tomto podujatí podporil na jednej strane záujem dvoch nevidiacich študentiek z Bratislavy, ktoré som na konferenciu priviedla, ale, samozrejme, aj samotné odborne zameranie konferencie.
Najviac podnetov som si odniesla z prednášky doktorky R. Jamborovej, ktorá hovorila o tom, že práve pozícia sociálneho pracovníka a pastoračného asistenta by sa mala prelínať. To je skutočne zásadné. Z jej prednášky ma oslovila aj to, že pastoračný asistent by vlastne mohol byť dobrovoľník alebo by bol platený z cirkevných zdrojov. Pripomínam, že na území Slovenska doteraz nefungujú nijaké pastorační asistenti/asistentky, ale viem, že sú v Českej republike, Rakúsku i Švajčiarsku. V Česku sú zamestnancami Cirkvi s cieľom vykonávania pastorácie. Sú to v podstate laici, ženy i muži, ktorí môžu, ale nemusia mať ukončené teologické vzdelanie, čiže sú aktuálne študentmi katolíckej teológie alebo príbuzných odborov, napr. náuky o rodine, a ktorí sú činní v pastorácii v danej farnosti alebo pôsobia v charitných službách. Čo sa týka definície tohto pojmu, na univerzálnej úrovni Cirkvi nie je definovaný, t. j. trpí definičnou núdzou, avšak definoval ho Peter Neuner (Laici a klérus? Společenství Božího lidu. Praha : Vyšehrad, 1997, s. 150). Napríklad na úrovni pražskej arcidiecézy existujú dva pojmy – pastoračný asistent a samostatný pastoračný asistent. Na tomto území to však vymedzuje „směrnice 4/2004 o zřizování míst pastoračních asistentů/asistentek“, vydaná Arcibiskupstvom pražským.
Vráťme sa však k pomerom na Slovensku. U nás by mohol byť pastoračný asistent do diania farnosti zapojený širokospektrálne. Vykonával by napríklad výučbu predmanželskej prípravy pre snúbencov, podával by sviatosť oltárnu, roznášal by sväté prijímanie chorým do domácností, pôsobil by v nemocniciach, vo väzniciach, kde by spolupracoval s väzenskou službou, pôsobil by v armáde, v domovoch dôchodcov alebo v rozličných strediskách pastorácie. Mohol by však vo farnosti organizovať aj poznávacie (výročné?) výlety pre mládež i seniorov, spojené s prednáškou napríklad umeleckého historika alebo iného pozvaného odborníka.
Možno načrtnúť aj inú alternatívu. Povedzme to tak, že pastoračný asistent je počiatočná pozícia čerstvého absolventa katolíckej teológie, ktorý má možno v úmysle pokračovať v ďalších štúdiách, doktorátom. Kariérny postup by bol v pozícii učiteľ náboženskej výchovy.
Žiada sa na území Slovenska vydať istú smernicu, a to diecéznu či arcidiecéznu, určenú na zriaďovanie miest pastoračných asistentov/asistentiek. Túto smernicu by museli sformulovať odborníci z katedier liturgickej a pastorálnej teológie (v Prahe túto smernicu spísal Mons. doc. Aleš Opatrný). Následným krokom by bolo samotné zriaďovanie pozícií pastoračných asistentov/asistentiek na území Slovenskej republiky.

Ingrid Hašková

Právnická fakulta

Aktuálne otázky trestania vo verejnej správe

Katedra správneho práva, práva životného prostredia a finančného práva zorganizovala 7. apríla česko-slovenskú vedeckú konferenciu na tému Zásady zákona o správnom trestaní. Záštitu nad odborným vedeckým podujatím prevzala dekanka Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave doc. JUDr. Mgr. Andrea Olšovská, PhD. Cieľom podujatia bolo poskytnúť slobodný a nezávislý priestor na diskusiu učiteľov správneho práva a trestného práva, ale aj zamestnancov ústredných orgánov štátnej správy, sudcov a prokurátorov, zverejniť ich podnety a názory, ktoré by mohli ovplyvniť výsledný obsah budúceho zákona o správnom trestaní. Ten by mal na Slovensku v budúcnosti plniť funkciu zákona kódexového charakteru, upraviť princípy a všeobecné pravidlá prejednávania správnych deliktov bez toho, aby bolo potrebné novelizovať osobitné zákony upravujúce skutkové podstaty správnych deliktov. Nezastupiteľný význam mala účasť odborníkov z Českej republiky, v ktorej bol už obdobný zákon prijatý (zákon č. 250/2016 Zb. „o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich“). Ich názory sa stali cenným zdrojom informácií pre slovenskú legislatívu.

Účastníkmi konferencie boli predovšetkým učitelia z právnických fakúlt univerzít v Českej republike (Univerzita Palackého v Olomouci, Masarykova univerzita v Brne, Karlova univerzita v Prahe), ako aj v Slovenskej republike (Univerzita Komenského v Bratislave, Trnavská univerzita v Trnave), z Fakulty práva Paneurópskej vysokej školy, sudcovia Najvyššieho súdu SR, zástupcovia Generálnej prokuratúry SR, legislatívy Úradu vlády SR a Ministerstva vnútra SR, zástupcovia Policajnej akadémie ČR a Akadémie Policajného zboru v Bratislave.

Správne trestanie patrí medzi najvýznamnejšie právomoci verejnej správy. Zákony musia jednoznačne a jasne deklarovať pravidlá zlučiteľné s požiadavkami Európskeho súdu pre ľudské práva. Nedostatočnú úpravu, negarantujúcu jednotný európsky štandard ochrany osôb zaručený Radou Európy, nemožno v praxi nahrádzať používaním analógie ani odkazmi na súdnu judikatúru, ktorá zabezpečuje ochranu osôb na základe podaných žalôb len v konkrétnych prípadoch. Taká situácia je na Slovensku trvalo neudržateľná. Vedie k nezákonnosti rozhodovania vo verejnej správe a neprimeraným spôsobom presúva bremeno právnej ochrany občanov na súdy.

Orgány verejnej správy musia mať jednoznačne vymedzenú právomoc, z platnej právnej úpravy musia vyplývať jasné pravidlá pre jej uplatňovanie. Tým sa zabezpečí nielen účinnosť výkonu verejnej správy, ale predovšetkým ochrana osôb v rámci ich ústavou zaručeného práva na spravodlivý proces.

Účastníci konferencie zamerali svoje vystúpenia tak, aby ich obsah bol využiteľný na formuláciu legislatívneho zámeru zákona o správnom trestaní. Je jedným z plánovaných odborných výstupov grantu APVV-0024-12, venovaného téme ochrany základných práv a slobôd vo verejnej správe, ktorý rieši katedra. V súlade s legislatívnymi pravidlami vlády Slovenskej republiky by mal zahŕňať:

- zhodnotenie platnej právnej úpravy;
- hlavné dôvody na vypracovanie zákona o správnom trestaní;
- ciele navrhovaného zákona;
- obsah navrhovaného zákona (rozsah a stručný obsah jednotlivých častí zákona).

Nezávislá výzva akademického prostredia mala byť podnetom pre politikov, aby naďalej neponechali tento spoločenský problém bez povšimnutia.

Trnavská univerzita v Trnave vydá v roku 2017 z tohto úspešného vedeckého podujatia zborník referátov určený tým, ktorí sa zaujímajú o problematiku presadzovania práva na spravodlivý proces pri prejednávaní priestupkov a iných správnych deliktov.

Prof. JUDr. Soňa Košičiarová, PhD.,
odborná garantka konferencie
Foto: Denis Bede

Požiadavky na vzdelávanie právnikov

Workshop zameraný na skvalitnenie výučby na Právnickej fakulte TU a tesnejšie priblíženie jej výsledkov požiadavkám justičnej praxe pod názvom Požiadavky justičnej praxe na vzdelávanie právnikov sa na pôde fakulty uskutočnil 3. apríla 2017. Podujatie otvorila dekanka Právnickej fakulty TU doc. JUDr. Mgr. Andrea Olšovská, PhD., a vedúci Katedry teórie práva a ústavného práva PF TU doc. JUDr. Radoslav Procházka, PhD., JSD. Lektorov predstavil moderátor JUDr. Eduard Korpáš, PhD.

Úvodná prednáška patrila JUDr. Antonovi Jačekovi, predsedovi Krajského súdu v Trnave, ktorý zaujal osobnými skúsenosťami zo súdnej praxe a ponúkol podnety pre právnické vzdelávanie. Rovnako aj JUDr. Igor Malý, predseda Okresného súdu v Trnave, začal svoj príspevok spomienkou na začiatok vlastnej právnickej praxe a nedostatok praktických skúseností. Špecifikoval požiadavky na výkon jednotlivých právnických povolaní. Predseda Okresného súdu v Galante JUDr. Ľuboš Szigeti zdôrazňoval potrebu zrozumiteľnosti súdnych rozhodnutí pre sporové strany. Predstavil svoju výučbu na Justičnej akadémii prostredníctvom modelových pojednávaní. Ťažisko jeho prezentácie patrilo priblíženiu práce okresného súdu, ktorému predsedá, a podmienkam na prijímanie pracovníkov do dočasnej štátnej služby. Záverečná časť podujatia patrila otázkam prokuratúry a prednáškam zástupcov krajskej a okresnej prokuratúry v Trnave.

Lektori workshopu zľava: JUDr. Ľuboš Szigeti, JUDr. Anton Jaček a JUDr. Igor Malý.

Lektori z justičnej praxe akcentovali výchovu absolventov najmä pre súdy, advokáciu, štátne orgány, v menšej miere pre prokuratúru alebo výkon povolania exekútora. Zdôrazňovali dôležitosť správneho, ale aj rýchleho rozhodovania, pretože pomalá spravodlivosť je odmietnutou spravodlivosťou. Ako jednu z najdôležitejších požiadaviek tiež formulovali dokonalé poznanie vnútroštátneho práva a integritu vykonávajúcich právnické povolanie. Ocenili záujem Právnickej fakulty TU poznať aktuálne požiadavky justičnej praxe a aplikovať ich vo vzdelávacom procese.

Michaela Moravčíková
Foto: František Hanušiak

Právnická etika v praxi

Právnická etika v praxi – nudná teória alebo mínové pole? Táto otázka bola zároveň názvom odborného workshopu určeného pedagógom Právnickej fakulty TU v Trnave, ktorý sa konal 10. marca na pôde fakulty. Viedol ho Mgr. Pavol Žilinčík (na fotografii), skúsený právnik, člen súdnej rady, ktorý sa dlhodobo venuje justícii a otázkam etiky v súvislosti s justíciou a výkonom právnických povolaní. Účastníkov do problematiky voviedol nielen kazuistikou, ktorú bolo potrebné riešiť, ale aj konkrétnymi prípadmi, ktorými sa súdna rada zaoberala v ostatných rokoch. Významná časť podujatia sa venovala právnickej etike vo výchovno-vzdelávacom procese a osobitne pri vzdelávaní budúcich právnikov. Záver podujatia patril otázkam etického kódexu sudcov.

Podujatie bolo pre pedagógov fakulty vítaným obohatením nielen z hľadiska preberanej matérie, ale aj postupov, ktoré prednášajúci zvolil pre naplnenie cieľov podujatia. Finálnym výstupom bude nepochybne aj väčšia pozornosť venovaná etike pri výučbe na Právnickej fakulte TU.

Michaela Moravčíková
Foto: autorka

Dve prednášky profesora Piotra Piniora

Dňa 28. marca 2017 sa na pôde Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave uskutočnili prednášky Dr. hab. prof. UŚ Piotra Piniora, ktorý je vedúcim Katedry hospodárskeho a obchodného práva Fakulty práva a verejnej správy Sliezskej univerzity v Katowiciach. Obsahom prvej prednášky bola Európska spoločnosť (Societas Europaea), druhá sa zamerala na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2007/36/ES o výkone určitých práv akcionárov spoločností registrovaných na regulovanom trhu. Návštevu prof. Piotra Piniora na našej fakulte sme privítali a veríme, že aj v budúcnosti bude možná kooperácia medzi našou právnickou fakultou a Fakultou práva a verejnej správy Sliezskej univerzity.

Marek Maslák

Pred štvrťstoročím Trnavská univerzita obnovila činnosť

V tomto roku slávime na Trnavskej univerzite v Trnave významné jubileum – 25 rokov od jej obnovenia. V stručnosti si teda pripomeňme, čo sa v súvislosti s kreovaním našej univerzity odohrávalo.

Medzi zástupcami mesta, vysokoškolskými pedagógmi a vedeckými pracovníkmi sa začala formovať myšlienka zriadenia vysokoškolskej ustanovizne v Trnave už začiatkom deväťdesiatych rokov minulého storočia. Počiatočné úvahy smerovali k tomu, že nová vysoká škola so sídlom v Trnave bude niesť názov Univerzita Antona Bernoláka (UAB). Prípravný výbor UAB predložil Akreditačnej komisii návrh na zriadenie troch fakúlt – fakulty humanistiky, pedagogickej fakulty a fakulty manažmentu, hoci pôvodne uvažoval aj o vzniku ďalších dvoch fakúlt – teologickej a ekologickej. Avšak s prechodom teologickej fakulty pod UAB napriek pôvodnému prísľubu Univerzita Komenského v Bratislave nedala súhlas a v prípade ekologickej fakulty Akreditačná komisia už skôr neodporučila otvoriť na Slovensku samostatnú fakultu podobného zamerania.

Predsednícky stôl inaugurácie Trnavskej univerzity 8. novembra 1992

Symbolický odkaz na historickú Trnavskú univerzitu

Po hlbšej analýze a zvážení detailných posudkov – každý návrh na zriadenie fakulty bol posudzovaný osobitne – pracovná skupina Akreditačnej komisie v záverečnom hodnotení 9. septembra 1991 skonštatovala, že „predložený projekt pre založenie UAB v Trnave je dobrý a spĺňa požiadavky kvality na založenie trojfakultnej Univerzity A. Bernoláka v Trnave“. Uvedenými závermi sa Akreditačná komisia zaoberala na svojom zasadnutí na prelome septembra a októbra 1991, pričom ministerstvu školstva odporučila zriadiť navrhovanú univerzitu, a to s dvoma fakultami – pedagogickou a fakultou humanistiky. Dôvodom bolo to, že prípravný výbor UAB sa napokon rozhodol upustiť od založenia fakulty manažmentu.

Projekt zriadenia univerzity v Trnave tak mohol byť po kladnom stanovisku Akreditačnej komisie predložený na definitívne schválenie príslušnému kompetentnému orgánu – Slovenskej národnej rade. Tomu však predchádzala ešte jedna dôležitá zmena. Zainteresovaní po obsiahlych konzultáciách s historikmi a legislatívcami napokon dospeli k dohode, že vysokoškolská ustanovizeň neponesie dovtedy zvažovaný názov, ale bude zriadená ako Trnavská univerzita. Navrhovatelia tým chceli odkázať na tradíciu bývalej Trnavskej univerzity z rokov 1635 – 1777, na ktorú mala nová univerzita voľne nadviazať.

Projekt obnovenia Trnavskej univerzity si napokon osvojilo a podpísalo 23 poslancov SNR, ktorí vo februári 1992 navrhli zaradiť tento bod na rokovanie zákonodarného zboru. Navrhovatelia v dôvodovej správe zdôrazňovali symbolický odkaz na historickú Trnavskú univerzitu s presvedčením, že považujú za naliehavé „využiť tento historický klenot slovenského národa pre súčasné úsilie o obrodu jeho duchovnej slobody, kultúry a humanizmu“. Okrem toho boli poslanci SNR presvedčení aj o tom, že najlepší spôsob, ako vyriešiť priestorovú otázku univerzity, „je vrátiť (historické objekty pôvodnej Trnavskej univerzity) ich pôvodnému účelu“.

Výsledok snahy o vznik univerzity sa dostavil dňa 25. marca 1992, keď SNR na svojom zasadnutí zákonom č. 191 zriadila Trnavskú univerzitu so sídlom v Trnave, a to s účinnosťou od 1. júla 1992. Zákon podpísali predseda SNR František Mikloško a predseda vlády SR Ján Čarnogurský. Zároveň SNR po schválení uvedeného zákona prijala uznesenie pod číslom 278, ktorým zriadila komisiu pre vytvorenie prípravného výboru ako garanta kvality na Trnavskej univerzite. Komisia na svojom zasadnutí na pôde SNR 6. mája 1992 odporučila ministrovi školstva Jánov Pišútovi, aby vtedajšiemu prezidentovi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky Václavovi Havlovi predložil návrh na vymenovanie RNDr. Antona Hajduka, DrSc., za rektora Trnavskej univerzity. Minister školstva s predloženým návrhom súhlasil a postúpil ho prezidentovi ČSFR. O pár dní na to – 12. mája 1992 – prezident ČSFR V. Havel dekrétom vymenoval A. Hajduka za prvého rektora obnovenej Trnavskej univerzity.

Pokus o spochybnenie legitimity

Celý proces rozbehu Trnavskej univerzity bol sám osebe zložitý akt, ale výrazne ho ovplyvnili dva faktory: výmena vládnej garnitúry (nástup vlády Vladimíra Mečiara), ktorá vzišla z parlamentných volieb konaných 5. a 6. júna 1992, a tiež postupný zánik federatívnej republiky. Zo strany ministerstva školstva začalo opakovane dochádzať k otvorenému spochybňovaniu legitimity meno-

vania A. Hajduka za rektora TU, pričom ministerstvo ako hlavný dôvod uvádzalo skutočnosť, že rektor nemal požadovaný pedagogický titul docent alebo profesor. Tento problém však vyplýval z faktu, že vtedajší platný vysokoškolský zákon nepočítal s možnosťou vzniku nových univerzít. V dôsledku absencie takejto právnej úpravy mohol preto prezident V. Havel konať pri menovaní A. Hajduka do funkcie rektora TU podľa vlastného uváženia.

Situácia sa však ďalej vyhrocovala, a to až do tej miery, že došlo k neslávne známym udalostiam v dejinách TU – k výmene zámky na dverách sekretariátu rektora ministrom Dušanom Slobodníkom, k pozastaveniu finančného účtu univerzity na takmer štyri mesiace či k tzv. ministerskému zápisu, keď sa prijatí študenti nemali zapísať na štúdium normálne v budove TU, ale poverencom ministerstva školstva v areáli bývalého Tatraskla. Vrcholom represií voči novej univerzite bol návrh zákona o zrušení TU, ktorý dala vláda urýchlene vypracovať a predložiť parlamentu na schválenie. Pod silným tlakom domácej i zahraničnej verejnosti však NR SR napokon zákon ani neprerokovala a stiahla ho z programu schôdze parlamentu.

Napriek týmto obštrukciám však proces dobudovania univerzity prebiehal ďalej. Dôležitým medzníkom sa stal 1. september 1992, keď si akademická obec Trnavskej univerzity zvolila orgány fakúlt a univerzity. Na základe hlasovania boli zvolené akademické senáty oboch fakúlt, ako aj desaťčlenný Akademický senát TU, pričom jeho prvým predsedom sa stal PhDr. Michal Slivka, CSc. Za prvého dekana pedagogickej fakulty bol zvolený doc. RNDr. Ján Drdul, CSc., a dekanom fakulty humanistiky sa stal doc. PhDr. František Kočiš, CSc. Do funkcie prorektora TU akademická obec schválila doc. RNDr. Jána Regendu, CSc.

Prvé prijímacie pohovory na fakulty TU sa uskutočnili v termíne 9. až 18. septembra 1992. Fakulta humanistiky otvárala študijné odbory filozofia, psychológia, klasické jazyky, sociológia, politológia, kulturológia, história a preventívna medicína. Na pedagogickú fakultu sa bolo možné prihlásiť na študijné odbory učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ a učiteľstvo pre 2. stupeň ZŠ a na päťročné štúdium učiteľstvo pre stredné školy.

Účastníci slávnostnej inaugurácie Trnavskej univerzity v preplnenom trnavskom Divadle Jána Palárika v Trnave

Po rušnom roku pokojný čas na rozvoj

Otvorenie školského roka a imatrikulácia prvých študentov TU sa uskutočnila 8. novembra 1992. Slávnostná akcia sa začala svätou omšou v Katedrále sv. Jána Krstiteľa, po ktorej primátor mesta Imrich Borbély odhalil v aule univerzity bustu Petra Pázmaňa, zhotovenú trnavským rodákom, sochárom Williamom Schifferom. Oficiálny akt inaugurácie sa uskutočnil v preplnenej sále trnavského divadla za prítomnosti mnohých rektorov a zástupcov univerzít z celej ČSFR, diplomatického zboru, cirkevných hodnostárov, zástupcov štátnych a mestských úradov, prvých poslucháčov a hostí.

Pre Trnavskú univerzitu dôležitý a rušný rok 1992 sa končil v znamení oficiálnej voľby rektora Akademickým senátom TU hneď potom, čo A. Hajduk obhájil docentúru na Karlovej univerzite v Prahe. Akademický senát TU na svojom zasadnutí jednomyseľne schválil návrh na vymenovanie dovtedajšieho rektora TU A. Hajduka. Návrh bol odoslaný na ministerstvo školstva na predloženie prezidentovi. Bolo to však obdobie poslednej fázy existencie ČSFR, keď federálny prezident už neexistoval a prezident SR ešte zvolený nebol. A. Hajduka do funkcie rektora TU oficiálne menoval prezident SR Michal Kováč až takmer o rok neskôr – 21. októbra 1993. To však už bolo relatívne pokojnejšie obdobie života univerzity, keď sa Trnavská univerzita začínala rozrastať o nové fakulty.

Marián Manák
Ústav dejín Trnavskej univerzity

Ďakovná svätá omša za obnovenie Trnavskej univerzity

Jednou z prvých univerzitných akcií k nášmu 25. výročiu bola ďakovná svätá omša za obnovenie Trnavskej univerzity. Konala sa v sobotu 22. apríla v Bazilike sv. Mikuláša a organizačne ju pripravila Základná organizácia Nezávislých kresťanských odborov Slovenska na našej univerzite. V prosbe, ktorú predniesla predsedníčka univerzitných odborov PhDr. Kristína Huttová, bola vyslovená vďaka, že na príhovor Trnavskej Panny Márie bolo požehnané obnovenie Trnavskej univerzity. Svätomikulášska bazilika prechováva milostivý obraz Panny Márie, ktorý slzil v rokoch 1663 a 1708, a v roku 1710 na príhovor nebeskej Matky bola ukončená morová epidémia. Túto udalosť si Trnavčania pripomínajú každú sobotu na svätej omši.

Bohumil Chmelík

Na slovíčko s historikom umenia Mgr. Richardom Gregorom

Vnímať verejné prostredie ako svoje

Richard Gregor je historik umenia, kurátor a kritik. Patrí k prvým absolventom štúdia dejín umenia na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave.

Stáli ste pri zrode Kunsthalle i pri obnove Galérie Cypriána Majerníka. Aký projekt pripravujete v súčasnosti?

– V tejto chvíli sa snažím plne sústrediť na svoje doktorandské štúdium a v tomto semestri aj na vyučovanie. Hodnotím to tak, že v minulosti vždy prišli výzvy (a pokušenia), ktoré moju výskumnú prácu odďaľovali, ale z dlhodobého hľadiska je získanie vedeckej hodnosti PhD. pre aktívneho kunsthistorika nevyhnutnosťou. Predovšetkým som však presvedčený o tom, že medzinárodný výskum v oblasti vizuálneho umenia od polovice 20. storočia je dnes pre našu kultúrnu identitu a pre definovanie miesta Slovenska v medzinárodnom spoločenstve tou najdôležitejšou úlohou. Práve jemu by som sa rád v najbližších rokoch venoval.

Dánska vláda investovala v dvadsiatych rokoch minulého storočia do dizajnu s odôvodnením, že krásne predmety sú dôležité pre šťastie ich obyvateľov. Je na Slovensku krásy a estetiky dostatok?

– Prekvapila ma reakcia jednej zahraničnej kolegyne, ktorá naše mestské prostredie označila za „silno postsocialistické“. My máme tendenciu túto skutočnosť ignorovať, myslíme si, že sa už naše mestá od roku 1989 tak výrazne zmenili, že sa táto dejinná stopa zahládza. Faktom však je, že naše estetické nároky sú na Slovensku stále veľmi nízke – čo však možno očakávať, keď dennodenne chodíme po nepekných uliciach a už si ani nevšímame tisíce nepekných detailov, ktoré nás obklopujú?! Problémom je, že nám chýbajú vízie, aké spomínate, niečo čo by nás prinútilo vnímať verejné prostredie ako svoje, neobmedziť sa v okrášľovaní len na svoj byt či dom.

Umenie ste vnímali z viacerých uhlov pohľadu: ako študent, kunsthistorik, pedagóg, kritik, ale aj ako úradník. Ktorá z týchto polôh je vám najbližšia?

– Obvykle si pod meno píšem historik umenia, kurátor a kritik. Stotožňujem sa so slovami Ľudmily Peterajovej, ktorá mi raz povedala, že tieto pozície treba striedať, že nie je dobré venovať sa celý život iba jednej z možností, ktorú ponúka naša profesia. Boli chvíle, keď ma najviac bavilo pripravovať výstavy, inokedy zas vytvárať kultúrno-politické či galerijné koncepcie. Vo všeobecnosti ma však najviac láka písanie: za posledné roky sa mi nahromadilo množstvo tém pre výskum a, prenesene povedané, potrebujem sa ich postupne zbaviť.

Ktoré z galérií na Slovensku sú porovnateľné s galériami zvučných mien v zahraničí?

– Žiadne, pretože sa u nás nijaká systematicky nevenuje medzinárodnému výskumu, zbieraniu a prezentácii. Vo všetkých štátoch strednej a východnej Európy sú inštitúcie, ktoré majú medzinárodné zbierky umenia od začiatku 20. storočia, u nás takáto stále chýba. Máme niekoľko galérií, ktoré kvalitne mapujú domáce umenie, zbierkotvornou činnosťou doslova zachraňujú naše kultúrne dedičstvo, no je ich aj v rámci existujúcej siete stále málo. Vo väčšine prípadov sú slovenské verejné galérie finančne a odborne (personálne) tak poddimenzované, že fungujú ako výstavné siene pre hosťujúce výstavy.

Existujú na Slovensku zberatelia typu Meda Mládková, prípadne mecenáši umenia?

– Áno, je u nás viacero zberateľov, ktorí vytvárajú rozsiahle zbierky moderného a súčasného slovenského umenia. Je dôležité, že zbierajú celé spektrum umenia, teda nielen modernu, ale aj neoavantgardy a tiež súčasné umenie. Mecénov, ktorí by podporovali vznik konkrétnych diel, či – povedzme – ohrozené disciplíny ako sochárstvo, tých je málo. Aj v tomto sa prejavuje náš národný neduh – nevnímame určité dianie ako beh na dlhé trate, nezdá sa nám výhodné investovať v kultúre do niečoho, čo prinesie v dlhodobom horizonte najprv úžitok celku a až potom nám samotným.

Ktorý umelecký smer alebo obdobie je pre vás TOP a prečo?

– Mám rád neoavantgardné umenie šesťdesiatych rokov 20. storočia pre jeho ľudskú a ideologickú autenticitu. Som rád, že som sa mal možnosť stretnúť s mnohými našimi predstaviteľmi práve tejto umeleckej generácie, a práve im sa chcem v nasledujúcom období venovať. Treba, žiaľ, povedať, že títo umelci pomaly odchádzajú (Július Koller, Stano Filko, Rudolf Fila, Juraj Meliš, Milan Adamčiak) a v zmysle ich ľudskej a umeleckej autority – nech s nimi v mnohom súhlasíme alebo ne-

súhlasíme – ich nemá kto nahradiť. V mojej dizertácii sa venujem dialógom stredoeurópskeho umenia s pop-artom, všetko, čo s tým súvisí, ma dnes veľmi zaujíma.

Vyštudovali ste dejiny umenia na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity. Čo je vlastne úlohou kunsthistorika a ako vás na toto povolanie pripravila Trnavská univerzita?
– Historik umenia sa stará o existujúce kultúrne dedičstvo určitého spoločenstva (národného či nadnárodného) a zároveň má byť schopný toto dedičstvo v rámci súčasného diania aj predvídať. U nás mnohí pracujeme v určitej fúzii – kritik je zároveň kurátorom, pamiatkar je zároveň znalcom, učiteľ je zároveň projektovým manažérom a podobne, čo nie je vždy ideálne, no takto sa to zaužívalo. My absolventi prvých ročníkov dejín umenia na Trnavskej univerzite sme sa ku svojej alma mater vždy hlásili, keďže nás učili mnohí kvalitní odborníci, ktorí do roku 1989 prednášať nemohli. Nič nemôže nahradiť prvé roky novovzniknutej vysokej školy, onú eufóriu, nasadenie, neopozeranosť, neprítomnosť prednáškovej rutiny. Keď v polovici „nultých rokov“ prišla silná generácia umelcov z novej Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach, interpretoval som ich kolektívny náboj práve cez prizmu novej školy, presne tak, ako som ju zažil ja v deväťdesiatych rokoch v Trnave.

Za rozhovor ďakuje

Zuzana Martinkovičová

Naši absolventi v komunálnej politike

Druhý ročník stretnutia absolventov Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave sa konal 7. apríla 2017 na pôde fakulty a niesol sa v znamení zdieľania skúseností z praxe v komunálnej politike. Po privítaní a úvodnom slove dekanky fakulty doc. JUDr. Mgr. Andrey Olšovskej, PhD., podujatie moderoval prodekan JUDr. Róbert Dobrovodský, PhD., LLM. Jadrom stretnutia bola odborná diskusia s dvoma významnými absolventmi našej právnickej fakulty, ktorí sú zároveň dvoma najmladšími slovenskými primátormi miest. Primátor mesta Malacky JUDr. Ing. Juraj Říha, PhD., a primátor mesta Brezno JUDr. Tomáš Abel, PhD., trpezlivo odpovedali na množstvo moderátorových otázok i otázok ostatných absolventov a učiteľov fakulty, ktorí sa na podujatí zúčastnili. Rezonovala nielen problematika eurofondov, dopravy, stavebníctva a architektúry, ale aj problémy občianskeho spolunažívania a právomocí volených predstaviteľov samospráv. Neobišli ani školské zážitky a reflexiu kvality právnického vzdelávania v súvislosti s ich doterajšou praxou. Po diskusii nasledoval hudobný program a spoločenské stretnutie.

Michaela Moravčíková
Foto: autorka

Pre synov i otcov

V jednu marcovú noc v roku 2015 sme v študovni univerzitnej knižnice pri káve trocha nesmelo predstavili knižnú prvotinu nášho kolegu Mareka Domesa Drakobijec – moja cesta. Ide o zaujímavé dobrodružné rozprávanie pre synov a ich otcov. Kniha mala obrovský úspech a za necelé dva roky sa predalo 3 500 výtlačkov. V súčasnosti si knihu môžu prečítať aj českí čitatelia, pretože vyšla v Karmelitánskom nakladateľstve a úspešne boduje aj v Čechách. Z pultov kníhkupectiev si knihu odnieslo už 900 nadšených čitateľov.

Marek, srdečne gratulujeme!

Zuzana Martinkovičová

KOLOBEH

Bolesť prešla celým jej telom.
Rozplakala sa.
Dlho to v sebe dusila.
Napokon vychladla.
Zhasla.
Uzavrela sa.
Znovu ožila.
Pomaly si ponaťahovala ruky.
Hlavu oprela o oblaky
a začala znova zľahka snívať...

Beáta Krónerová
2. ročník, predškolská a elementárna pedagogika, PdF TU

Stáž v Maribore – môj splnený sen

Po skončení magisterského stupňa na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity som bola prijatá na doktorandské štúdium v odbore teória biologického vzdelávania. Počas piatich rokov som sa neodhodlala využiť štúdium/stáž v zahraničí, hoci som po tom túžila. Vedela som, že posledná možnosť získať túto nenahraditeľnú skúsenosť je počas PhD-štúdia. Preto som sa rozhodla pre stáž Erasmus+.

Mobilitu som absolvovala na univerzite v slovinskom meste Maribor, na fakulte prírodných vied a matematiky. Stáž pod vedením prof. Dr. Andreja Šorga z katedry biológie trvala štyri mesiace (október 2016 – január 2017). Môj program sa zameral predovšetkým na vyriešenie kvantitatívnej stránky dizertačnej práce. Konzultovali sme jej tému, metódy, obsah, ako aj štruktúru. Získané údaje zo Slovenska a Slovinska môžeme použiť na komparáciu. Potrebné vedomosti o problematike som čerpala z vedeckých časopisov či kníh Univerzitnej knižnice v Maribore. Zúčastnila som sa aj na workshopoch z chémie, na ktorých ma zapájali priamo do ich priebehu. Výskumne ladené, jednoduché a zaujímavé pokusy môžem využiť vo svojej učiteľskej praxi. S profesorom Šorgom som stále v kontakte a naďalej spolupracujeme na výskume. Ako študent/stážista Erasmu+ máte k dispozícii neustále pomoc zo strany členov ESN (Erasmus Student Network), okrem toho vám pripravujú aj zaujímavé akcie, výlety a súťaže, na ktorých som sa aj ja rada zúčastňovala.

Slovinsko je nádherná krajina aj na spoznávanie a cestovanie, či to vezmete od druhého najväčšieho mesta Slovinska Mariboru, ktoré leží pri rakúskych hraniciach, cez hlavné mesto Ľubľanu, v blízkosti Júlskych Álp, alebo až po prístavné mesto Piran na pobreží Jadranského mora. Ak by vám nestačilo Slovinsko, bez prekážok môžete navštíviť susedné Taliansko, Chorvátsko, Maďarsko či Rakúsko.

Rieka Dráva, v pozadí Titov most

Na výlete po Slovinsku – „Predjamski grad“

Maribor, perla na Dráve, je historické úhľadné a pokojné mesto. Medzi pamiatkami vyniká Mariborský hrad s múzeom pri pamätníku obetiam prvej svetovej vojny, dominantný františkánsky kostol, postavený z malých oranžových tehál, katedrála pomenovaná podľa biskupa Slomška na Slomškovom námestí („Slomškov Trg“), stojaca hneď oproti Mariborskej univerzite. Ďalšími zaujímavosťami mesta sú rieka Dráva s niekoľkými mostami (napríklad „Glavni most“, „Titov most“ a iné) a nespočetným množstvom labutí, čajok, potápok, lysiek a kačíc, ďalej prístav „Lent“, lyžiarsky vlek „Pohorje“, na ktorom sa každoročne koná ženský slalom Svetového pohára v zjazdovom lyžovaní – Fis Ski – The Golden Fox World Cup, futbalový štadión „Ljudski vrt“, 400-ročný najstarší vinič na svete „Stara trta“, zapísaný v Guinessovej knihe rekordov, najstaršie a najväčšie (2,5 km) vinné pivnice v Európe („Vinagova klet“), ktoré archivujú 250 000 fliaš vína. Nočný život v Maribore spestruje množstvo zábavných podnikov, napríklad KMŠ („Klub Mariborskih Študentov“), kde sa konajú tematické akcie pre študentov, „Rokaj“, zameraný na živé koncerty s rokovou hudbou, „Fuego“ s latinsko-americkou hudbou a ďalšie.

Mariborčania sú veľmi milí a ústretoví ľudia. Radi sa stretávajú na terasách kaviarní, kde väčšinou popíjajú kávu a víno. Každý deň otvárajú svoje brány trhy čerstvého ovocia a zeleniny, počas víkendov sú k dispozícii trhy aj na hlavnom námestí („Glavni Trg“). Okrem ovocia a zeleniny z miestnych zdrojov tu dostať tiež tradičné domáce produkty. Slovinská kuchyňa je ovplyvnená susediacimi krajinami. Všade kúpite biely chlieb –„belo štruco“, podobný sendviču. V Slovinsku nepoznajú rožky, avšak iného druhu pečiva a malých pekární v mestách je skutočne veľa. Tradičný je „pršut“, sušené bravčové mäso nareza-

né na tenké plátky. Výber mäsa je väčší ako u nás, bežne kúpite zajačie, teľacie, jahňacie či konské mäso. Obľúbené sú aj polievky („juha“), slepačie a hovädzie vývary sa konzumujú s nakrájanou palacinkou namiesto rezancov. Šaláty („solata“) s tekvicovým olejom („bučno olje“) sa podávajú ku každému jedlu. Tradičným dezertom je „gibanica“, ktorá sa pripravuje z lístkového cesta. Na niekoľkých vrstvách cesta sa opakuje plnka – mak, jablká, tvaroh, hrozienka alebo vlašské orechy. Tradičným alkoholickým nápojom je „Borovničevec“, pripravovaný z čučoriedok. Pre Maribor je typické pivo značky „Laško“ a, samozrejme, biele a červené vína, keďže ide o vinársku oblasť.

Mestský život v Maribore má jednoducho neopakovateľnú atmosféru a gastronómia ponúka zahraničným návštevníkom pestrú paletu svojich špecialít. Študenti v Slovinsku majú osobitný stravovací systém: vďaka príspevku cca 5 eur majú počas dňa k dispozícii dve jedlá. Čo sa týka jazyka, slovinčina je nám blízka a niektorým jej slovám možno rozumieť na prvé počutie. Slovinci nepoužívajú ypsilon a doslova píšu, ako

Takto sme na Svetovom pohári v zjazdovom lyžovaní v Maribore povzbudzovali našu Veroniku Velez-Zuzulovú

počujú (napr. „gimnazijum“). Služby aj ceny potravín sú v Slovinsku v porovnaní so Slovenskom drahšie, ale Slovinci majú aj vyššie platy. Zato za drogériu a kozmetiku zaplatíte menej. Slovinci si vážia svoju krajinu a je to vidieť aj na ich správaní. Všade triedia odpad, prostredie si chránia, veľa ľudí jazdí na bicykloch a pestujú si vlastné ovocie a zeleninu.

Ak by som to mala zhrnúť, pobyt v Slovinsku, všetky momenty s ním súvisiace, či už pozitívne, ale aj negatívne, ma obohatili. Získala som veľa nových poznatkov, praktických zručností, skúseností i vedomostí, riešila som zaujímavé problémy, zlepšila som si kompetencie v anglickom jazyku, ktoré sú v dnešnej dobe nevyhnutné, pracovala som v skupine, nadviazala nové vzťahy a priateľstvá so študentmi z celého sveta, získala rozhľad o inom školskom systéme a spôsobe výučby. Stáž bola pre mňa prínosná zo študentského, pedagogického aj osobného hľadiska. Som rada, že som dokázala prekonať svoj strach a odhodlala využiť ponuku Erasmu+, ktorý je nenahraditeľným zdrojom skúseností. Túto šancu by som využila opäť a odporúčam Erasmus+ aj ďalším študentom. Ak ešte stále hľadajú osobu, ktorá zmení ich život, nech sa pozrú do zrkadla... ☺

Monika Weissová,
Pedagogická fakulta TU

Súťaž gymnazistov o najlepšiu esej

Dňa 19. apríla 2017 vyhlásila Katedra filozofie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave v spolupráci s OZ SCHOLA PHILOSOPHICA výsledky 4. ročníka súťaže o najlepšiu esej na tému: Smú peniaze stáť čas? (Darf Geld das Zeit kosten?) Splnenie podmienok súťaže a ocenenie esejí prihlásených do súťaže vyhodnotila porota zložená z odborníkov pod predsedníctvom zástupcu vedúceho katedry a členov OZ SCHOLA PHILOSOPHICA. Porota hodnotila odbornú (obsahovú), ale aj jazykovú úroveň esejí. Hodnotenie zohľadňovalo aktuálnosť, invenciu a nový náhľad na problematiku, argumentačné postupy a jazykový prejav účastníkov. Všetky práce boli posudzované anonymne (double-blind review process).

Výsledky súťaže o najlepšiu filozofickú esej pre študentov gymnázií v roku 2017:

1. miesto:

Roman Pikulík, 18 rokov (Arcibiskupské gymnázium biskupa Pavla Jantauscha v Trnave) za esej Dôležitosť piesku

2. miesto:

Valéria Jakubská, 17 rokov, ***Viktória Hrnková***, 15 rokov (Gymnázium Považská Bystrica) za esej Najčastejšie skloňovanou otázkou…

a ***Rebeka Démuthová***, 14 rokov (Bilingválne gymnázium Milana Hodžu, Sučany) za esej Should money cost time?

3. miesto:

Simona Škulavíková, 19 rokov (Gymnázium Turzovka) za esej 21. storočie

a ***Katarína Hojová***, 16 rokov (Bilingválne gymnázium Milana Hodžu, Sučany) za esej Dôležitou prioritou…

Ocenení účastníci sa zúčastnili za odmenu aj na týždňovej stáži na Katedre filozofie FF TU a získali knihy OZ SCHOLA PHILOSOPHICA, ktoré môžu byť inšpiráciou pre ich ďalšie kritické a invenčné písanie.

Andrej Démuth

Tri otázky pre prezidenta Slovenskej republiky

Trnavskú univerzitu navštívil 15. marca 2017 prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska. Okrem verejnej diskusie nám pán prezident poskytol krátke interview, v ktorom odpovedal na tri jednoduché otázky.

Aký je podľa vás najväčší problém slovenského školstva – či už regionálneho, alebo vysokého?

– Základným problémom školstva je, že ako spoločnosť sme, žiaľ, stratili úctu k vzdelaniu. Stratili sme úctu k učiteľom a neuvedomujeme si, že naša budúcnosť, to, ako bude naša krajina vyzerať, závisí hlavne od školstva. Preto ako prezident prízvukujem, že školstvo musí byť našou prioritou a musíme mu vrátiť túto úctu.

V dnešnej spoločnosti sa kladie až príliš veľký dôraz na technické vedy, čo má síce svoje opodstatnenie, no často sa vedie akási antikampaň proti humanitným vedám. Je to podľa vás, najmä v dnešnej situácii, keď je demokracia vážne ohrozená, správne?

– Nie je to správne. Naša krajina potrebuje aj špičkových psychológov, potrebuje špičkových politológov, archeológov... Ako spoločnosť musíme byť vyvážení, potrebujeme aj humanitné vedy, nesmieme však zabúdať ani na to, čo naša krajina potrebuje z pohľadu zamestnanosti. V každom prípade každý jeden mladý človek, ktorý uvažuje a skutočne túži byť špičkovým psychológom či politológom, mal by za tým ísť zodpovedne.

Prezraďte nám, aký ste boli vy študent.

– Je pravdou, že prvé dva roky na vysokej škole som nepatril k najlepším. Bol som skôr človek, ktorý nevynechal nijakú krúžkovicu s gitarou a ktorý si rád užíval vysokoškolský život. Od tretieho ročníka – dnes to tak spätne vidím – som si uvedomil, čo by som mal od vysokej školy dostať a začal som sa tomu veľmi poctivo venovať. V posledných troch rokoch som dosiahol najlepší prospech, aký sa dal, a začal som robiť aj ako vedecká pomocná sila v Slovenskej akadémii vied. Začal som sa tomu venovať skutočne poctivo, a bol som rád za to, čo som sa naučil.

Za rozhovor ďakuje
Ľubomír Šottník

Študentský výlet na Havranicu

Havranica odmenila každého krásnym výhľadom...

Len málokto pochybuje o tom, že poslucháči Trnavskej univerzity patria k svedomitým a pracovitým študentom. Štúdium však nie je len sedenie nad učebnicami či písanie seminárnych prác. Vysoká škola je aj priestor pre nové zážitky a spoznávanie ľudí, a práve to bolo cieľom nášho turistického výletu. Prvý študentský výlet organizovaný Študentskou radou TU sa uskutočnil v posledný marcový deň a cieľom bola Havranica v blízkosti Smoleníc. Na to, že ide o pomerne nenáročný výstup, Havranica odmenila každého, kto stál na jej vrchole, krásnym výhľadom na do široka sa rozprestierajúcu krajinu. Účasť na spoločnom výlete bola nad očakávania vysoká, v čom zohralo úlohu aj veľmi pekné počasie. Študenti sa zabávali, bližšie sa spoznali a zistili, že študentský život môže byť vskutku rozmanitý. Navyše študenti, a mladí ľudia všeobecne, sa v dnešnej dobe veľmi málo pohybujú, takže výlet na Havranicu mal ďalší pozitívny efekt, tentokrát zdravotného charakteru.

Reprezentovali sme na vysokoškolských veľtrhoch

Pre študentov stredných a vysokých škôl sa prvé mesiace v roku spájajú aj s vysokoškolskými veľtrhmi, na ktorých tí prví môžu získať impulz pre svoje ďalšie štúdium a tí druhí môžu toto konkurenčne živé prostredie využiť na oslovenie čo najväčšieho počtu stredoškolákov. Naši študenti sa v tomto akademickom roku zúčastnili na tých najvýznamnejších veľtrhoch na lokálnej a celorepublikovej úrovni. V rámci roadshow „Kam na vysokú“ naši študenti reprezentovali Trnavskú univerzitu vo všetkých krajských mestách Slovenska a ešte v priebehu zimného semestra sa v Bratislave zúčastnili na najväčšom vysokoškolskom veľtrhu Acadamia & Vapac. Veríme, že ich prezentačné schopnosti sa odrazia na zvýšenom počte prihlášok na našu univerzitu.

Otvorenie debatného klubu

Študentské aktivity v letnom semestri rástli ako huby po daždi. Jedným z najambicióznejších projektov bolo založenie Debatného klubu Trnavskej univerzity. Debatné kluby a spolky sú po dlhé roky pevne zakorenenou tradíciou na mnohých špičkových vysokých a stredných školách. Profesionálne vedená debata učí študentov verejnému vystupovaniu, logickej argumentácii a pohotovému mysleniu, čiže zručnostiam, ktoré by mali do určitej miery ovládať všetci vysokoškolsky vzdelaní ľudia.

Cieľom Debatného klubu Trnavskej univerzity bolo priblížiť študentom princípy debaty a motivovať ich, aby sa tejto vznešenej činnosti začali venovať. Debatný klub TU otvoril svoje brány 4. apríla v priestoroch filozofickej fakulty exhibičnou debatou v podaní profesionálov z Bratislavského debatného spolku. Ich dva tímy po dvoch debatéroch nám v dobrom zmysle slova vyrazili dych svojimi argumentačnými schopnosťami. Ako každé zápolenie, aj debata potrebuje rozhodcov, ktorí dohliadajú na správny priebeh podujatia a vyslovia záverečný verdikt. Tejto úlohy sa zhostili Mgr. Marek Káčer, PhD., z Katedry teórie práva a ústavného práva PF TU a doc. RNDr. Reginald Adrián Slavkovský, PhD., z Katedry filozofie FF TU.

Azda najlepším dôkazom kvality debaty bola skutočnosť, že obaja rozhodcovia sa nevedeli jednomyseľne zhodnúť na víťazovi debaty, a tak sa každý priklonil k inému tímu, aj keď sami priznali, že o víťazovi rozhodli len detaily.

Filmový klub TU začal svoju činnosť

V letnom semestri, 22. februára, odštartovala svoju činnosť nová študentská iniciatíva – Filmový klub Trnavskej univerzity. Cieľom klubu je pravidelne študentom premietať hodnotné diela svetovej a domácej kinematografie, ich výber však ponecháva plne na svojich fanúšikov. Zakladatelia Filmového klubu TU navrhnú len tému najbližšieho premietania a študenti môžu prostredníctvom facebookovej stránky klubu navrhnúť filmy, ktoré zodpovedajú stanovenej téme. Keď sa zozbierajú všetky námety, spustí sa on-line hlasovanie. Víťaz tohto hlasovania, teda film s najväčším počtom hlasov, sa potom uvedie.

Premieta sa každú stredu v spoločenskej miestnosti Študentského domova Petra Pázmaňa a podujatia sa tešia medzi študentmi slušnej popularite. Od začiatku činnosti stihol Filmový klub TU študentom premietnuť sedem filmov. Z tých najzaujímavejších spomenieme českú historickú drámu Lída Baarová, eticky rozporuplné Dánske dievča alebo legendárnu komédiu Monty Python and The Holy Grail.

Filmový klub sa však neorientuje len na pasívne uvádzanie filmov. Po každom premietaní sa rozvinie diskusia o diele. Debatuje sa o tom, ako na prítomných film zapôsobil, aká bola hlavná myšlienka, čo bolo zámerom filmu, teda o otázkach, ktoré vždy rozprúdia živú a zmysluplnú diskusiu.

Káva za názor a podnet

Dňa 25. apríla sa uskutočnil druhý ročník úspešnej študentskej akcie Káva za názor. Členovia Študentskej rady TU rozdávali všetkým študentom (ale aj vyučujúcim a zamestnancom školy) kávu, a to úplne zadarmo. Študenti sa mohli posilniť šálkou kávy v priestoroch pedagogickej právnickej a filozofickej fakulty, kam mohli prísť aj študenti fakulty zdravotníctva a sociálnej práce.

Hlavným cieľom podujatia bolo získať čo najviac podnetov od študentov. Zistiť, čo sa im páči, s čím sú nespokojní a čo by chceli zmeniť. Študenti teologickej fakulty, a vôbec všetci, ktorí zmeškali akciu Káva za názor, sa mohli vyjadriť ku kvalite školy v rozsiahlom on-line dotazníku.

Akcia sa stretla s veľkým úspechom, o čom svedčí takmer 250 zozbieraných podnetov v deň konania akcie a 216 odpovedí v on-line dotazníku. Spracované podnety budú odoslané vedeniu univerzity a jednotlivých fakúlt s vierou, že najpálčivejšie problémy sa budú čo najskôr riešiť.

Pripravil Ľubomír Šottník

Súťaž

Redakcia časopisu *Universitas Tyrnaviensis*

vyhlasuje

4. ročník fotografickej súťaže pre študentov denného štúdia Trnavskej univerzity LET(O)_2017.

Svoje letné pohľady (max. 3 fotografie) posielajte prostredníctvom svojich univerzitných e-mailových schránok Zimbra na adresu

sutaz@truni.sk

do konca augusta.

Prvé tri najlepšie fotografie budú finančne odmenené